

Külföldi hírekc s ü t ö r t ö k .
-----

kk 1. várható események a nap folyamán

et/ny pi

1978 február 2. csütörtök /mti/

moszkva:
-----raul castro ruz kubai honvédelmi miniszter
tárgyalásaiali nasszer mohammed dél-jemeni kormányfő
tárgyalásaialgir:
-----

az arab csúcstalálkozó nyitónapja

bécs:
-----

jános károly spanyol király hivatalos látogatása

kairó:
-----

egyiptomi-izraeli tárgyalások - fejlemények

rabat:
-----

szadat egyiptomi elnök látogatása

delhi:
-----

reza pahlavi iráni sah hivatalos látogatása

Lisszabon:
-----az új portugál kabinet programjának betér-
jesztésebonn:

Leber hadügyminiszter- fejlemények

mogadishu:
-----

hivatalos egk küldöttség tárgyalásai

párizs:
-----

thorn luxemburgi miniszterelnök látogatása

tunisz:
-----

rendkívüli állapot tunéziában

7.05/ny

el

-.-
1-

kk.2. olasz munkások - ellentétek

se/ny pk róma, 1978 február 2 /mti/

a l,unitá, az olasz kp lapja, cikket közölt az olasz munkásosztály helyzetéről és a munkások körében zajló vitákról, ellentéteikről.

paolo spriano, az okp neves történésze és publicistája, az olasz munkások öntudatáról és szerepéről szóló írásában felhívja a figyelmet arra, hogy a kommunista munkás manapság „lélektani ostrom”, alatt él: nyomást gyakorolnak rá a szélsőséges, álforradalmi csoportok, de saját gazdasági-társadalmi helyzete is. minthogy körülményeivel elégedetlen, hajlik arra, hogy befelé forduljon - nemcsak mint egyén, hanem mint egy meghatározott kategória, illetve osztály tagja is.

spriano felhívja a figyelmet a munkásosztály körében tapasztalható bizonyos „korporatív”, megnyilvánulásokra, amelyeknek lényegét abban összegezi, hogy a dolgozók saját csoport-érdekeiket helyezik előtérbe és elhanyagolják a többiekét. utal arra is, hogy bizonyos közömbösség tapasztalható a munkanélküliekkel szemben azok részéről, akiknek van munkájuk. másrészt a súlyos gazdasági helyzet egyre bizonytalanabbá teszi azoknak a megélhetését is, akik dolgoznak: csökken a termelés, növekszik azoknak a serege, akik a gyárkapuk előtt várnak az ő munkájukra.

spriano szerint ilyen körülmények között nem meglepő, ha a munkásosztályban általában és a kommunista munkások körében is - befolyásra tesznek szert bizonyos bomlasztó, sőt erőszakra bujtogató erők.

a l, unitá, tudósítást közölt a milánói alfa romeo üzem munkásainak szakszervezeti gyűléséről. a szakszervezeteknek arról a dokumentumáról kellett volna állást foglalniuk, amelyben újabb áldozatok vállalására szólították fel a dolgozókat a felhalmozás fokozása, a termelés fellendítése és a munkanélküliség csökkentése céljából. a dokumentumban javasolják a béremelés ütemének mérséklését, és elsőbbséget biztosítanak a munkanélküliek érdekeinek a foglalkoztatottakéval szemben.

/folyt köv/
7.35/ny, *de*

-2-

kk.2 . / olasz munkások...folyt/ny

a tudósító megírja, hogy a gyűlés részben szélsőséges csoportok provokációja miatt, részben a többi munkást megosztó ellentétek miatt fizikai tettlegességig fajult. a gyűlés „csöndesebb pillanataiban”, a munkások egy része megtapsolta, másik része pedig kifütyülte a szakszervezetek képviselőjét, aki higgadt érveléssel igyekezett meggyőzni hallgatóságát a szakszervezetek gazdaságpolitikai vonalának helyességéről.

a szakszervezeti megbízott záróbeszédében megállapította: hiányzott a konstruktív vita, a munkások felszólalásaikkal nem járultak hozzá az érdemi kérdések megvitatásához, hanem „különböző zászlók”, alá tömörültek. óva intette a munkásokat: ne jussanak odáig, hogy „az győz, aki jobban megszervezi az elnöki asztal bevételeit”, a szónok úgy vélekedett, hogy az osztály-ellenség - kihasználva a nehéz helyzetet - megpróbálja megosztani a munkásokat, demoralizálni akarja őket. / simó/

--

vkk 3. tanácskozás a sajtó feladatairól

a/rp/mp/rj bs moszkva, 1978. február 2./mti/

moszkvában szerdán befejeződött a szovjet tömegtájékoztatási eszközök képviselőinek kétnapos értekezlete. a tanácskozáson az újságok és folyóiratok, a televízió és a rádió, valamint az egyéb tömegtájékoztatási eszközök munkatársai áttekintették a sajtó feladatait az szkp xxv. kongresszusa határozatainak, a szovjet nép vívmányainak ismertetésében.

az értekezleten részt vett pártmunkások, minisztériumok és külföldi intézmények vezetői taglalták a párt gazdaságpolitikájának időszerű kérdéseit az szkp kb decemberi plénuma határozatainak fényében, szövegezték a tudományos és a műszaki fejlesztés feladatairól, valamint a szovjetunió és a kgst többi tagországának együttműködéséről. /taszsz/

--

7.40/ny *de*

-3-

kk. 4. vöröskereszt - ujnácik

vz/ny pi g e n f , 1978 február 2 /mti/

nyugatnémet ujnáci körök visszaélnék a vöröskereszt nemzetközi bizottságának / icrc/ nevével, abban az igyekezetükben, hogy bizonygassák: a második világháboruban győztes nagyhatalmak rendkívüli mértékben túloznak, amikor a náci koncentrációs táborok hatmillió áldozatáról beszélnek - közölte szerdán a genfi székhelyű szervezet egyik szóvivője. a náci rendszert és a hitler-németországot tisztára mosni próbáló újságcikkek és pamflettek - mondotta a szóvivő - a bizottság nemzetközi nyomozó szolgálatának egyik adatát felhasználva azt állítják, hogy ,,csak,, 350 ezren haltak meg a légerekben.

ez a szám azonban csak az icrc nemzetközi nyomozó szolgálata által közvetlenül a háboru után készített listát tartalmazza, amelyet a koncentrációs táborokban ténylegesen megtalált összesítésekből állítottak össze. az így nyert szám az összes áldozaténál lényegesen kisebb, mivel sok lágerben egyáltalán nem vezettek listát, másutt pedig a tábori hatóságok megsemmisítették azt, hogy ne kerüljön a szövetséges hatalmak kezébe - mondotta a szóvivő.

közölte, hogy a bizottság nevével visszaélt cikkek jelentek meg így a nyugatnémet deutsche national-zeitungban, valamint ,, a hatmillió mitosza,, és a ,, valóban meghalt hatmillió? ,, című pamflettekben, amelyeket német és angol nyelven terjesztettek az nszk-ban és nagy-britanniában. említést tett a.r. butz amerikai szerző 1976-ban megjelent ,, a huszadik század reményei,, című háromszáz oldalas írásáról, amelyben szintén csak 350 ezer halottról van szó. / reuter, upi/

7.45/ny *de*

-.-
-4-

kk. 5. tudományos és gazdasági hírek a szocialista országokból

kk. 5. tudományos és gazdasági hírek a szocialista országokból

a-it/ny ml pi 1978 február 2./mti/

s z e v a s z t o p o l : oceánkutató

a knyipovics akadémikusról elnevezett szovjet tudományos kutatóhajó megkezdte vizsgálatait a csendes-óceán térségében. a szovjet szakemberek a tengerek és óceánok kutatásával, biológiai forrásaik megőrzésével és felhasználásával kapcsolatos nemzetközi programban vesznek részt./ taszsz/

z a p o r o z s j e : különleges transzformátor

az ukrajnai zaporozsjeben 667 ezer kilovolt-áramerő kapacitású egyfázisú transzformátort készítettek. a berendezés 1150 kilovolt feszültségű áramot állít elő, s a jelenlegi ötéves tervidőszak legfontosabb beruházásai közé tartozó, az itat és novokuznyeck között előállítandó kísérleti váltóáramú távvezeték számára készült./taszsz/

m o s z k v a : talajjavítás

megkezdődtek a talajjavítási munkák az oroszországi föderáció nem-feketeföld övezetében. a baltikumtól az uralig húzóadó területen az idén 350 ezer hektárnyi mocsaras földet szakítanak ki- másfélszer annyit, mint tavaly - s mintegy 120 ezer hektáron kezdik meg az öntözéses művelést.

a több mint 50 millió hektár területű nem feketeföld övezet jelentős része sikkes, mocsaras és túlságosan nedves terület. a kedvezőtlen időjárási és talajviszonyok miatt a természetileg meglehetősen alacsony. az elkövetkező évekre kijelölt talajjavítási program eredményeként zöldés- és takarmánytermelő, illetve legeltető körzeteket hoznak létre./ taszsz/

m o s z k v a : környezet és öröklődés

a káros környezeti hatások fokozódása miatt állandóan figyelemmel kell kísérni, hogyan befolyásolja a környezet az élőlények örökletes tulajdonságait- állapította meg nyikolaj dubinyin akadémikus, ismert szovjet genetikus.

a szovjetunióban és másutt végzett kísérletek azt bizonyítják, hogy egyes vegyületek károsak a növény-és állatvilágra: mutációkhoz, örökletes változásokhoz vezethetnek, s ennek következtében nem kívánatos tulajdonságokkal rendelkező mikroorganizmusok, növények és állatok fejlődhetnek ki. a szovjet genetikusok állandó figyelemmel kísérik ezt a folyamatot. az ország számos városában kutatóközpontokat hoztak létre, amelyek a környezetszennyeződés következtében kialakuló új populációk megjelenését kutatják. munkájuk célja a nem kívánatos genetikai változások elleni védekezés./taszsz/

8.00-/ny

10 9:30

-.-
-5-

kk. 6. etiópia - szomália

a rp ml bh pi addisz abeba, 1978. február 2. /mti/

a nato-államok és a reakciós arab rendszerek széleskörű támogatást nyújtanak a szomáliai hadseregnek, egyebek között fegyvereket szállítanak neki az etiópia elleni agressziós háború kiszélesítésére. erről cáfolhatatlanul tanuskodnak az ogadeni harcokban fogságba esett szomáliai katonák vallomásai és a keleti fronton zsákmányolt szomáliai katonai felszerelések - szögezte le nyilatkozatában a tavaly júliusban létrehozott etiópiai országos forradalmi operatív parancsnokság.

a harar és jijiga ogadeni városok körzetében a közel-múltban lezajlott harci cselekmények során az etiópiai csapatok nagymennyiségű amerikai fegyvereket - egy részük pakisztánon át került szomáliába -, a nato-alakulatoknál is rendszeresített olasz gyártmányú harckocsikat és aknavetőket, valamint tankelhárító fegyvereket és géppuskákat zsákmányoltak. az operatív parancsnokság ennek kapcsán megjegyezte: ezek a katonai felszerelések nem hagynak kétséget afelől, hogy a szomáliai vezetők milyen forrásokból pótolják és egészítik ki fegyvertárukat. egyúttal megerősítik azt a tényt, hogy a nato államai és a reakciós arab országok közvetlenül bekapcsolódtak az etiópia ellen elindított szomáliai agresszióba.

a reakciós erők - mutatott rá a továbbiakban a parancsnokság nyilatkozata - most az agresszió kiszélesítésére törekednek. a fogságba került szomáliai katonák elismerték, hogy az ogaden bekebelezéséért kirobbantott háborúhoz a nato tagállamok és a perzsa-öböl menti szövetségeseik biztosítják az anyagi eszközöket.

ezek az adatok azt bizonyítják, hogy az öt nato tagország képviselőinek washingtoni találkozásán létrejött titkos megállapodást már a gyakorlatban is alkalmazzák - hangsúlyozta a parancsnokság, majd leszögezte: a béke helyreállításának és a térség biztonsága megteremtésének az a feltétele, hogy szomália feltétel nélkül és maradéktalanul vonja ki csapatait az elfoglalt etiópiai területekről. /taszsz/

--

- 6 -

8.25 bh *ll*

kk. 7. cia ígérgetések

bl bh pi w a s h i n g t o n, 1978. február 2./mti/

stansfield turner tengernagy, az egyesült államok központi hírszerző hivatalának igazgatója vezető amerikai újságoknak adott interjújában arról biztosította az amerikai közvéleményt, hogy az egyesült államok hírszerző szervei a jövőben nem lesznek bűnrészesek sem politikai gyilkosságokban, sem különféle embertelen kísérletekben, sem pedig amerikai állampolgárok törvénytelen üldözésében.

az amerikai közvélemény megnyugtatóra, éberségének elaltatására irányuló ígéreteknek azonban már az elhangzásuk pillanatában is voltak zavaró felhangjai. turner, akinek célja egyben az amerikai hírszerző szervezetek törvényellenes tevékenységeinek fehérre mosása is volt, egyetlen szemrehányást sem tett azoknak a cia-vezetőknek a címére, akik a törvénytelenkedéseket elkövették, sőt kifejtette azt a véleményét, miszerint egy „igazi amerikainak”, az egyesült államok nemzeti érdekeiből kiindulva tudnia kell hallgatni ezekről a dolgokról.

az amerikai közvéleményt időről időre biztosították arról, hogy a cia semmiféle törvénytelen tevékenységet nem fejt ki. minthogy az utóbbi időkben a cia egyre több „piszkos ügye”, került napvilágra, szükségessé vált új ígéretekkel előállni. ugyanakkor éppen az elmúlt napokban hajtottak végre figyelemre méltó átszervezéseket: turner kezébe összpontosultak a különböző amerikai hírszerző egységek, és a tengernagy rendelkezik ezeknek a szervezeteknek a költségvetésével is. így jelentős cselekvési szabadságot nyert, megszerezve annak lehetőségét, hogy a szigorú titkosság leple alá rejtsse a hírszerző szolgálatok vezetőségének tevékenységét. így azután, szemben a régebbi időkkel, amikor időnként még kiszivároghattak információk a cia főhadiszállásának szobáiból, most csak annyi változás történt, hogy magasabb lett a palánk. /taszsz/

--

- 7 -

8.30 bh *ll* p. 10

kk.8. carter - panama

ha/p pi w a s h i n g t o n , , 1978.február 2./

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:
carter amerikai elnök szerdán este országos tv- és rádióbeszéd-
ben szólította fel a lakosságot: támogassa a panama-csatornáról
kötött szerződéseket. az okmányok a jövő héten kerülnek a szená-
tus elé, ahol mindaddig nincs meg a törvénybeiktatásukhoz szüksé-
ges többség. a carter-kormány első nagy külpolitikai erőpróbájának
tekinti a panamával kötött szerződések ügyét: siker esetén nagyobb
bizakodással nézhet a következő, a törvényhozás köreiből élesen
vitatott nemzetközi megállapodások, így a jövőbeni salt-szerződés
sorsa elé.

carter az egyesült államok ,,elsőrendű nemzeti érdekének,,
nevezte a csatorna-szerződések életbelépését. szerinte a megál-
lapodások növelik országa dél-amerikai befolyását, csökkentik az
amerika-ellenességet- míg az egyezmények elutasítása csak az
usa ,,ellenségeit segítené,,.

a tavaly kötött megállapodások előírják, hogy az egyesült
államok a 2000.évig adja át panamának az 1903 óta birtokolt
csatornaövezetet. a panama területét kettésszelő, 16 km széles föld-
sáv állam az államban, amerikai közigazgatással, katonai támasz-
pontok láncolatával. mivel befolyásos törvényhozási körök ragasz-
kodtak hozzá, hogy amerika 2000 után is katonai előjogokkal ren-
delkezhessen volt gyarmatán, carter amerikai és torrijos panamai
elnök októberben kiegészítő megállapodásra jutott: eszerint az egye-
sült államok 2000 után is beavatkozhat katonai erővel a csatorna
,,semlegességének,, védelmében, s hadihajói -szükség esetén-
elsőbbséget élveznek a víziúton.

a szenátus külügyi bizottsága a héten nagy többséggel elfo-
gadásra ajánlotta ugyan a szerződéseket, de azzal a kiegészítés-
sel: tartalmazzák az okmányok a két elnök fenti, későbbi megállá-
podását is. a látszólag jelentéktelen részlet kockára teheti
az egész ügyet. panamában már korábban népszavazás döntött a szer-
ződések elfogadásáról, ha nem is elsőpró, de kétharmados többség-
gel. az egyezmények módosítása újabb népszavazást tenne
szükségessé, amelynek kimenetele bizonytalan. panama lakosságának
türelmét a végsőkig feszítették a 14 éven át folyt tárgyalások s
újabb washingtoni manőverek könnyen újabb fegyveres amerika-
ellenes megmozdulásokhoz vezethetnek.

/folyt. köv./
8.30/p *de 9.00*

-8-

kk.8./ carter.....folyt/p

a carter-kormány a kényes helyzet ismeretében történetének
legnagyobb propaganda-kampányát folytatta le a csatorna-szer-
ződések ügyében. a legfrissebb felmérések szerint eddig a 100
szenátornak mintegy a fele támogatja az egyezményeket -a
törvénybeiktatáshoz azonban kétharmados többség kell. minden eset-
re általános a várakozás, hogy végülis- módosításokkal, vagy
azok nélkül- az egyezmények hatályba léphetnek. a szerződések -
amint carter joggal hangsúlyozta -nemcsak panama, az usa számára
is rendkívül előnyösek- ezért támogatja azokat az ellenzéki erők
henry kissinger, korábbi külügyminiszter is. a megállapodások el-
leni nacionalista hangulatokat a republikánus szélsőségesek
korbácsolják, élükön ronald reagannal, az egykori elnökjelölttel
és kiszolgált tábornokokkal.

--

kk. 9. soares kormányprogramja - előzetes

gr so bh pi l i s s z a b o n , 1977. február 2. /mti/

mario soares portugál miniszterelnök csütörtökön délután
terjeszti a parlament elé a szocialista-konzervatív koalíció
programját. a szocialista párti és a demokrata szociális
centrum párti politikusok részvételével hétfőn hivatalba
lépett kabinet szerdán éjszakába nyúló vitával hagyta jóvá
a kemény takarékosági intézkedéseket tartalmazó kormányprog-
ramot.

az 1976-os választások után létrejött második portugál
kormány az ország súlyos gazdasági problémáinak megoldása
érdekében elsősorban a dolgozók és a tőkészek közötti ellen-
tétet akarja mérsékelni. másrészt a program kemény nadrág-
szij-meghuzó intézkedéseket tartalmaz annak érdekében, hogy
megalapozza az idei év gazdasági eredményeit és lefektesse
az alapokat a jövőbeni fellendüléshez. a december 8-ával ki-
robbant kormányválság után, amelyet szintén a gazdasági
program körüli nézeteltérések keltettek, az új kabinet a kon-
zervatív erők támogatását is élvezte: 143 parlamenti helyet
birtokol a 263 tagú törvényhozásban.

/folyt. köv./

8.37 bh *de 9.00*

- 9 -

kk. 9. /soares ... folyt./ bh

mint ismeretes, alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára, többször bírálta a szocialista párt és a jobb-
oldal koalícióját, mert ez a kormány nem felel meg a dolgozók
követeléseinek és várakozásának. portugáliában egyetlen kor-
mány sem lehet a hatalom szilárd birtoksa, ha a politikája
a dolgozók érdekei és eddig elért vívmányai ellen irányul.

portugáliában 30 000 tanár sztrájkol, főként lisszabon-
ban és a déli városokban, mert az illetékes minisztérium antide-
mokratikus módon kezeli észrevételeiket. szerdán több órára
megbénult az ország vasuti közlekedése, mert 27 000 vasutas
bérsztrájkot kezdett. a munkabeszüntetés nyomán 14 százalékos
béremelést ajánlottak fel nekik. az ilyen feszültségek miatt
maldonado gonelha munkaügyi és mario sottomayor cardia
oktatási miniszter lemondásra kényszerült. a sztrájkokat a szer-
vezett dolgozók 80 százalékat tömörítő cgtp- intersindical
szakszervezeti szövetség irányítja, amely a kommunista párt
támogatását élvezzi és élesen bírálja mario soaresnek a kon-
zervatív demokratikus centrum bevonásával megalakított új
kormányát.

ilyen feltételek mellett kezdi meg a parlament a kormány
takarékosági programjának csütörtöki vitáját és várhatóan
jövő szombaton kerül sor a szavazásra.

a cgtp-intersindical viszont rendkívüli plenáris ülést
hivott össze a hét végére, hogy a kormány politikájával
szemben képviselt álláspontját kialakítsa. /reuter alapján/
--

kk. 10. szaljut 6. - tankolás

ki bh pi m o s z k v a , 1978. február 2.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

hogyan tankolnak fel egy ürállomást a világűrben? a szal-
jut-6. kéttagú személyzete már napok óta foglalkozik a bonyo-
lult művelet előkészítésével. a hosszú időre elsősorban tech-
nikai okokból van szükség: az ürállomás és az űrhajó üzemanyag-
tartályaiból, illetve a csővezetékekből el kell távolítani a
felgyülemlett nitrogéngázt.
/folyt. köv./

- 10 -

8.50 bh *ül 9:00*

kk 10. szaljut 6. ... folyt./ bh

az ürállomás „farában”, az erőtelep szekciójában helyez-
kedik el a szaljut-6 ugynevezett egységes hajtóműve, orosz
rövidítéssel az odu. itt hat üzemanyagtartály van: háromban
a hajtóanyag, a másik háromban pedig az égéshez szükséges
oxigén van. a progressz szállító űrhajó üzemanyagszállító
részében négy tartály helyezkedik el: kettőben az üzemanyag,
kettőben az oxidáló szer van. amikor a teherűrhajót összekap-
csolták az ürállomással, a műveletet úgy hajtották végre, hogy
az üzemanyagvezetékeket is rákapcsolták a szaljut 6. tartályai-
ra. mielőtt azonban üzembe helyeznék az üzemanyag-pumpákat,
kompresszorral kell kiszivattyuzni a nitrogént a szaljut 6.
tartályaiból. ezt a szivattyut nagyteljesítményű, egy kilowat-
tos villanymotor hajtja meg, amely az elektromos energiát az
ürállomás napelemeitől kapja. a nagy fogyasztás miatt ezt a
szivattyut nem lehet folyamatosan üzemben tartani. erre a program
hat munkanapot irányoz elő s csak a felgyülemlett gáz kiszí-
vattyuzása után lehet a tulajdonképpeni üzemanyag-töltéshez
hozzáfogni.

a töltésműveletet akár földi parancsra, akár az űrhajó-
sok intézkedésével meg lehet kezdeni, azt mindkét helyen el-
lenőrzik, automatikus műszerek és más ellenőrző berendezések
segítségével. a legkisebb rendellenességre az automatika
azonnal leállítja a folyamatot, de azt akár a földről, akár
az ürállomásról is meg lehet szakítani.

az űrhajósok egyébként az elmúlt napokban nemcsak a
rakodással és az üzemanyag-töltés előkészítésével foglalkoz-
tak. szerdán például földi kérésre az ugynevezett világító
ezüstfelhőket és az északi fényt figyelték meg. erről már
korábban is beszámoltak a tudósoknak, sőt dzsanibekov és maka-
rov űrhajójával eljuttatták a földre azokat a rajzokat, amelyeket
- rendkívüli részletességgel - korábbi megfigyeléseikről ké-
szítettek. mivel az ürállomás pályája szerdán úgy alakult,
hogy ismét kedvező feltételeket nyújtott a nem mindennapos
természeti jelenség megfigyelésére, az irányító központban
lévő szaktudósok irányításával újabb megfigyeléseket végez-
tek a különleges jelenségekről.
--

- 11 -

8.55 bh *ül 9:15*

kk. 11. nicaragua

rg bh pi m a n a g u a , 1978 . február 2. /mti/

egyre huzódik az erőpróba a nicaragauai somoza-rezsim és a tábornok-elnök lemondását követelő országos mozgalom között.

a mult hét elején kirobbant sztrájk egyik újabb színlelyen , az országot energetikai üzemanyaggal ellátó egyetlen olajfinomítóban /az esso-nál/ a nemzeti gárda szerdán arra kényszerítette a technikusokat és munkásokat, hogy vegyék fel a munkát. hírek szerint az üzem kétezer dolgozójának így is csak fele folytatja a munkát. az ország energiaellátását rövid időn belül megzavarhatja az is, hogy két nappal ezelőtt a nicaragui tiltakozó mozgalom iránti szolidaritás jeléül a venezuelai szakszervezeti szövetség olajbojkottot hirdetett.

a sztrájkmozgalom vezetőinek szerdai közlése szerint a legutóbbi időben ezer közalkalmazott csatlakozott a munkabeszüntetéshez. a főváros, managua több bankjának alkalmazottai sztrájkolnak és ahol a munka folyamatos, ott civilruhás fegyveresek állnak a bank előtt.

a la prensa című managuai ellenzéki napilap - a január 10-én meggyilkolt pedro joaquin chamorro lapja, akinek halála volt a mostani tiltakozó mozgalom közvetlen kiváltó oka/ arról számolt be, hogy rio blanco városban az utóbbi napokban összecsapások zajlottak le a sandinista nemzeti felszabadítási front elnevezésű gerillamozgalom harcosai és a nemzeti gárda alakulatai között./afp, reuter, ap, upi/

--

kk. 12. latin-amerika

df mz bh pi

1978. február 2. /mti/

l i m a

a perui kommunista párt hivatalos regisztrálásra az országos választói tanács elé terjesztette ötvenezer választójának jegyzékét. a jelenleg érvényben lévő törvény szerint a perui kommunista párt megfelelő számú szavazatot gyűjtött ahhoz, hogy részt vegyen az 1978 júniusában tartandó választásokon.

/folyt. köv./
9.00 bh

ml 9.30

- 12 -

kk. 12. /latin-amerika ... folyt./ bh

az aláírásokat gyűjtő kampány, amely a reakciós körök ellenséges tevékenységének légkörében folyt le, demonstrálta a perui kommunisták növekvő tekintélyét. a perui kp megerősítette sorait és maga köré tömörítette baloldal legöntudatosabb képviselőit.

most új szakasz kezdődik a perui kommunisták pártmunkájában - jelentette ki újságírókkal folytatott beszélgetése során jorge del prado, a perui kp kb főtitkára.

a választások előestéjén a párt fő figyelmét a baloldali és forradalmi erők egysége megszilárdításának szenteli majd - mondotta a főtitkár. /taszsz/

mexikóváros

sergio poblete, a chilei légierő volt tábornoka és e.giron alezredes, /akik több évet töltöttek el a chilei katonai junta börtöneiben, mivel nem voltak hajlandók részt venni az 1973 szeptemberében egyetemén tartott előadásukban kifejtették: az egyesült államok további erőfeszítéseket tesz arra, hogy kiterjessze katonai befolyását a latin-amerikai országokra. hangsúlyozták, hogy a pentagon kibővíti a latin-amerikai katonatisztek oktatási programját. ennek célja a katonatisztek állandó antikommunista „megtanítása”, „ilyen katonai kiképzőközpontok találhatóak a panama-csatorna övezetében fort gulick-ban és fort shermanban. évente 17 latin-amerikai országból érkezett több mint háromezer katonatisztet képeznek ki.

elmondották, hogy a chilei fegyveres erők jelenlegi vezető posztjait olyan katonatisztek töltik be, akik ezekben a katonai iskolákban kaptak kiképzést. rámutattak arra, hogy az egyesült államok növeli a chilei katonatisztek kiképzésére fordított összeget. /taszsz/

t e m u c o / chile/

a chilei katonai junta titkosrendőrsége temucóban „felforgató tevékenység”, vádjával letartóztatta az illegálisban tevékenykedő chilei kommunista párt négy aktivistáját. /afp/

--

9.10 bh ml 9.40

- 13 -

kk. 13. Leber-pártvezetők

or bh pi

b o n n , 1978. február 2.

sánder istván, az mti tudósítója jelenti:

a jelek szerint „foghijjas”, lesz a csütörtöki bonni találkozó, amelyen georg leber hadügyminiszter a négy parlamenti párt vezetői előtt magyarázatot ad a katonai kémelhárítás törvénytelen lehallgatási akcióiról és saját lemondási szándékáról.

schmidt kancellár által összehívott forumról hiányoz - ni fognak az ellenzéki kereszténypartok vezetői. mint helmut kohl, a cdu elnöke szerdán este televíziós nyilatkozatában leszögezte: a schleyer-elrablással ellentétben itt nem „országos szükségállapotról”, van szó, amely a kormány és az ellenzék közös cselekvését tenné idnokolttá. a hadügy-minisztériumban telepleződött botránysorozat kizárólag az spd-fdp kormány, személy szerint pedig leber hadügyminiszter ügye, s a felelősséget a cdu-csu ellenzék semmilyen mértékben nem vállalja át.

meg nem erősített jelentések szerint leber azt követően jelentette be visszalépési szándékát a kancellárnak, hogy a hét végén kiderült: a kémelhárítás nemcsak a miniszter titkárnőjének lakásán helyezett el törvényellenesen lehallgató mikrofonokat, hanem „legalább további husz esetben”, leber tudta és engedélye nélkül hajtott végre lehallgatási akciókat - néha a minisztérium illetve a bundeswehr szolgálati helyiségeiben. az érintettek között állítólag a hadsereg magasrangú tisztjei és „kommunista érzelmekkel gyanúsítható katonái”, egyaránt megtalálhatók. schmidt kancellár - mint ismeretes - egyelőre nem fogadta el minisztere lemondását, ez azonban bonni megfigyelők egybehangzó véleménye szerint csupán az időnyerést szolgálja egy átfogóbb és régóta esedékes kormányátalakítás előkészítésére.

--

kk. 14. nagygyűlés addisz abebában

a rp mh ml ai bh pi addisz abeba, 1978. február 2. /mti/

az etiópiai népnek az ideiglenes katonai kormányzótanácsba vetett bizalmáról, a vezető testület tevékenységének támogatásáról és az ország nemzeti demokratikus átalakulásának útján elért vívmányok megvédésének készségéről tanuszkodott az a nagygyűlés, amelyet szerdán tartottak több tízezer dolgozó részvételével addisz abebában.

/folyt. köv./

- 14 -

9.20 bh *al* 9.40

kk. 14. /nagygyűlés ... folyt./ bh

a tömeggyűlésen felszólalt mengisztu hailé mariam, a kormányzótanács elnöke. hangsúlyozta: a gyűlés bizonyítja hogy az etiópiai nép kész leszámolni a belső és külső reakcióval, szétzúzni azt az összeesküvést, amelyet az egyesült államok és nato-beli szövetségesei szőnek az ország ellen és kész megvédeni az etiópiai forradalmi fejlődés eredményeit, az ország egységét. kijelentette, hogy az etiópiai dolgozók - szoros együttműködésben afrika népeivel és a világ összes haladó erőivel - keresztül huzzák az etiópia ellen szőtt imperialista terveket.

a kormányzótanács elnöke köszönetet mondott a szovjetunióknak és más szocialista országoknak azért a támogatásért, amelyet etiópiának nyújtanak a forradalmi vívmányok védelmében folytatott igazságos harcához.

a nagygyűlés résztvevői az egyesült államok, nagy-britannia, franciaország, olaszország, az nszk, szaud-arábia és irán addisz-abebai nagykövetsége elé vonultak és tiltakozásukat fejezték ki amiatt, hogy a nato államai és más országok nyíltan beavatkoznak az afrika e térségében kirobbant fegyveres konfliktusba. a nagykövetségek képviselőinek átnyújtott tiltakozó jegyzék élesen elítéli azoknak a kormányoknak az álláspontját, amelyek nyíltan etiópia ellenségeinek oldalára álltak./taszsz, upi, ap, reuter/

--

kk. 15. rövid hírek

gr ve bh pi

1978. február 2. /mti/

b é c s : osztrák-spanyol egyezmények

i. jános károly spanyol uralkodó ausztriai látogatása alatt a két ország kiadatási, orvostudományi-együttműködési szerződést, valamint a turistaforgalom szabályozásáról szóló megállapodást irtakalá. a dokumentumokat marcelino oreja aguirre spanyol és willibald pahr osztrák külügyminiszter látta el kézjegyével. jános károly uralkodó látogatása második napján találkozott bruno kreisky kancellárral, ezt követően újságírók előtt „kitűnőeknek”, minősítette a két ország kapcsolatát./reuter/

/folyt. köv./

- 15 -

9.30 bh *al*

kk. 15. /rövid hírek... folyt./ bh

m a n i l a : új párt

ferdinand marcos fülöp-szigeti elnök kormánya „mozgalom az új társadalomért”, elnevezéssel új politikai csoportosulást hozott létre, amely jelölteket indít az április 2-án megtartandó választásokon. az elnöki hivatal bejelentette, hogy a szervezet a korábban kormányzó nacionalista párt és az 1972 szeptembere óta érvényes szükségállapot hatálya alatt kormányzó rendszer képviselőit tömöríti. marcos elnök felszólította az ellezéki pártokat, köztük a felosztott /illegális/ kommunista pártot is, hogy állítsanak jelölteket a most létrehozott mozgalom keretében az árpilisi választásokra./afp/

b o g o t a : kábítószer

a kolumbiai rendőrség 165 tonna marihuánát foglalt le és semmisített meg szerdán egy tengerparti raktárban. a kormány, amelyet az egyesült államokból akartak továbbítani a feketepiaci árakon 90 millió dollárt ér. letartóztattak 15 gyanúsítottat is, akiket éppen egy amerikában bejegyzett repülőgép rakodása közben tetten értek. feltevések szerint az amerikai kábítószerpiacot ellátó kolumbiai központ került ezzel a rendőrség hálójába./reuter, ap/

p o r t o : rablás

szerdára virradó éjjel öt fegyveres portugália eddigi legnagyobb rablását követte el. a kormány egyik adóbeszedő központjából 2 és fél millió dollár értékű bankjegyet zsákmányoltak azt követően, hogy lefegyverezték és megsebesítették az őrt álló rendőrt. a rablók egy fegyverrel zsákmányolt gépkocsin kereket oldottak. /reuter/

- 16 -

9.35 bh *edl qst*

kk. 16. latin-amerikai békekonferencia

fp bh pi m e x i k ó v á r o s , 1978. február 2.

fort péter, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

a békeépítők varsói világközgyűlésének határozta szellemében február 1-én mexikóvárosban megkezdődött a latin-amerikai karibi országoknak a béke, a szuverenitás és a gazdasági függetlenség kérdéseiről folytatandó négynapos regionális konferenciája.

az ünnepélyes megnyitóra, amelynek elnöki tisztét romesh chandra, a bvt elnöke látta el, 25 latin-amerikai és karibi ország küldte el delegációját. a békéért küzdő különböző politikai, társadalmi és vallási szervezetek küldöttei érkeztek mexikóvárosba, egyebek között boliviából, chiléből és haitiból. a szocialista kubát elena gil, a kkp kb tagja, a karibi szolidaritási és békebizottság elnöke vezeti. a konferencia munkájában részt vesz az ensz apartheid ellenes bizottságának képviselője és vendégként jelen van costa gomez volt portugál államfő.

a kontinens békemozgalmának kiemelkedő jelentőségű rendezvényén megfigyelők vesznek részt a szovjetunióból, az egyesült államokból, kanadából és afrikából. küldöttséggel képviselteti magát a polisario front és a palesztinai felszabadítási szervezet.

az ünnepélyes megnyitót követően, amelyen romesh chandra méltatta a világ békemozgalmának az antifasiszta és imperializmus-ellenes erőknél az elmúlt években nyugat-európában, ázsiában és afrikában elért eredményeit, a konferencia 5 bizottsága megkezdte munkáját.

a párhuzamosan folyó tanácskozásokon az 1. számú bizottságban megvizsgálják a latin-amerikai és a karibi országok függetlenségi harcának és az antiimperialista erők egységének kérdését. a következő bizottság az enyhülésnek és a fegyverkezés elleni küzdelemnek a kontinensre gyakorolt hatásait vizsgálja. a 3-a számú bizottság foglalkozik az érintett országokban a gazdasági függetlenségi harc témáival. külön bizottság vizsgálja a fasizmus és a gyarmatosítás elleni harcnak, valamint az emberi jogok helyzetének térségbeli problémáit. végül az 5. bizottságban az országos békebizottságok helyzete és tevékenysége kérdéseit, továbbá a békemozgalom erősítése és kiszélesítése újabb lehetőségeit vizsgálják.

a bizottságok munkáját és a végső dokumentum összeállítását kerekasztal beszélgetések véleménycseréi segítik az elkövetkező négy nap során./mti/

- 17 -

9.45 bh *edl*

kk.17. közel-kelet

sj/p pi

1978. február 2./mti/

k a i r ó

alfred atherton amerikai külügyi államtitkár kairói tárgyalásait befejezve csütörtök reggel - hermann eilts nagykövet társágában - elutazott az egyiptomi fővárosból. atherton két napot töltött kairóban, több ízben tanácskozott kamel egyiptomi külügyminiszterrel és találkozott szadat elnökkel is./mena/

az egyiptomi elnök csütörtök délelőtt indul közel kéthetes, nyolc országot felölelő külföldi utjára. első állomása a szadati politikát támogató marokkó, majd az egyesült államokba, onnan pedig nagy britanniába, az nszk-ba, ausztriába, romániába, franciaországba és olaszországba látogat./reuter,upi/

k u w a i t

henri simonet belga külügyminiszter egynapos kuvaiti látogatása után sajtóértekezletet tartott. a belga miniszter leszögezte, hogy a közel-keleti rendezést csakis az izraeli csapatok teljes kivonása és a palesztin nép jogainak elismerése révén lehet megvalósítani. felszólította izraelt, teljesítse az egyiptomi követeléseket, és ezáltal segítse elő az egyiptomi-izraeli tárgyalások sikerét. simonet leszögezte, hogy az európai gazdasági közösség nem kíván a béketárgyalásokba beavatkozni, de fontosnak tartja a tárgyalások kimenetelét, nemcsak az érintett felek, hanem európa és az egész világ szempontjából. simonet sajtóértekezlete után beirutba utazott./qna,ap/

p e k i n g

hasszán el-tohami egyiptomi miniszterelnökhelyettes csütörtökön pekingbe érkezett. tohami szadat elnök személyes üzenetét hozta hua-kuo-feng-nek, a kkp központi bizottsága elnökének. diplomáciai források szerint a küldetés része annak a diplomáciai misszióknak, amelyet az egyiptomi elnök az egyiptomi-izraeli közvetlen tárgyalások megmagyarázása céljából kezdett./dpa,reuter/

9.50/p *de 10.20*

-18-

kk. 13. algiri csucs

pn bh pi

a l g i r , 1978. február 2. /mti/

csütörtökön kezdődik algirban az „elutasítási front országai és a palesztin ellenállás„ csucsértekezlete. előző nap, miközben a tanácskozás előkészítésével foglalkozó külügyminiszterek a csucs napirendjének és az általa kiadandó politikai nyilatkozat tervezetén dolgoztak, az algiri repülőtéren egymás után szálltak le a magasrangu résztvevőket hozó gépek. elsőnek asszad szíriai elnök és vele csaknem egy időben abdul fattah iszmail a dél-jemenben kormányon lévő nemzeti front egyesített politikai szervezetének főtitkára érkezett. nagy meglepetés érte a repülőtéren a magasrangu vendégek fogadására egybegyűltek, amikor a libiai gép a tájában kadhafi elnök helyett abdusszalam dzsallud miniszterelnök jelent meg. így derült ki, hogy a libiai államfő személyesen nem lesz ott algirban. távollétének okára eddig nincs hivatalos magyarázat, a konferenciához közelálló körökben azonban úgy tudják, hogy kadhafit betegség akadályozta meg a csucsértekezleten való részvételben.

jasszer arafat, a pfsz vb elnöke ugyancsak az esti órákban érkezett meg algirba.

közben algiri jólétesült körökben olyan hírek terjedtek el, hogy szíria - szadat izraeli politikája elleni egyik lépésként - engedélyezte a palesztin ellenállási mozgalmaknak, hogy újból megnyissa szíriai támaszpontjait és rádióadót létesítsen szíriai területen. a döntést állítólag a múlt héten hozták a legnagyobb titokban.

ugyancsak ezekből a körökből származik az az értesülés is, hogy tizenhárom iszlám ország - köztük egyiptom, szaúd-arábia és irán - képviselői a múlt héten dzsiddában megtartott magánjellegű találkozójukon támogatásukról biztosították a független palesztin állam létrehozására irányuló erőfeszítéseket./upi, ap, reuter/

--

- 19 -

10.00 *bh de 10.20*

kk. 19. tito beszéde

már bh pi

b e l g r á d , 1978. február 2. /mti/

- a jugoszláv kommunistáknak a szocialista szövetség hajtóerőivé kell válniuk, sokkal aktívabbnak kell lenniük, mint eddig, - hangoztatta tito elnök a szocialista szövetség vezetői előtt mondott beszédében.

jugoszláviában ez év tavaszán helyhatósági, majd pedig képviselőházi választásokat tartanak. tito a választási előkészületek alkalmából fogadta szerdán hercegnoviban a legnagyobb tömegszervezet vezetőit. rámutatott:

- egyesek attól félnek, hogy a szocialista szövetség a kommunisták szövetségével párhuzamos szervezetté válik. ennek nincs alapja. a szocialista szövetség átfogó tömegszervezet, amelybe bekapcsolódik társadalmunk minden más társadalmi-politikai szervezete. a szocialista szövetségnek jelenleg 13 millió tagja van, a kommunisták szövetségének közel 1.7 millió. e 13 milliós tömegszervezetnek sok munkája van: napjainkban elsősorban bírálóan és önbírálóan értékelnie kell az elmúlt időszak munkáját, rá kell mutatnia a tapasztalt hibákra. a szocialista szövetségben dolgozó kommunistáknak olyan mozgatóerőnek kell lenniük, amely helyes irányba tereli e szervezet tevékenységét. a kommunistáknak munkájukkal és magatartásukkal példát kell mutatniuk.

a jugoszláv államfő a továbbiakban aláhuzta a felelősségvállalás jelentőségét., nem hunyhatunk szemet a felelőtlen-ségek felett - mondotta -. a felelősség kérdését állandóan napirenden kell tartanunk. rá kell mutatni mindarra, ami nincs rendben, amin javítanunk kell. a kommunisták szövetségben és egész társadalmunkban megfelelő fegyelemnek kell lennie. természetesen büntetések is foganatosítanunk kell, hogy csökkenjen a felelőtlenkedők száma. ha következetesen érvényesítjük a felelősség elvét, akkor még jobban megerősítjük nemzetünk és nemzetiségeink összetartását.,

- ismernünk kell azokat a kérdéseket, amelyekre állandó figyelmet kell fordítanunk. elsősorban a nacionalizmusra gondolok. mondogatjuk, hogy a nacionalizmus veszélyes jelenség, de nem munkálkodunk azon, hogy mindenütt erélyesen leküzdjük. a választási előkészület igen jó alkalom arra, hogy erre a kérdésre nagyobb figyelmet fordítsunk. ez a küldöttek és a nép számára válik, mert megismerkednek a szocialista közösségünk számára veszélyt rejtő nacionalizmus, klikkezés és más negatív jelenségek okaival.
/folyt. köv./

- 20 -

10.05 bh *de* 10'30

kk. 195 /tito .... folyt./ bh

tito elnök hangsúlyozta, hogy a szocialista szövetségnek a választási előkészületek során a küldöttrendszerrel összhangban mozgósítania kell a tömegeket, különösen a munkásosztályt és az ifjúságot, s a legaktívabb, legmegfelelőbb embereket kell jelölni, megválasztani a különböző tisztségekbe.
--

kk. 20. dharsono

gr so bh pi d j a k a r t a , 1978. február 2./mti/

hartono rekso dharsono, a délkelet-ázsiai országok szövetségének /asean/ főtitkára, szerdai sajtóértekezletén bejelentette, nem kíván visszavonulni, annak ellenére, hogy indonézia erőfeszítéseket tesz eltávolítása érdekében.

az indonéz politikus hangsúlyozta, sosem fogja megbánni azokat a kijelentéseket, amelyeket a suharto politikáját heves tömegmegmozdulásokkal bíráló diákok előtt tett. dharsono szerint ugyanis az indonéz kormány ellene irányuló akcióira az adott okot, hogy ő nemrégiben kijelentette: az országban növekszik a szakadék a szegények és a gazdagok között, valamint, hogy suharto elnök letért arról az útról, amelyet eredeti elvei meghatároztak. dharsono egyike volt azoknak, akik kulcsszerepet vállaltak suharto tábornok 1965-ös hatalomra jutásából. a djakartai kormány azonban, az asean főtitkárához méltatlan beavatkozással, vádolja őt.

kusumaatmadja ügyvezető indonéz külügyminiszter szerdán malaysia, szingapur, thaiföld és a fülöp-szigetek nagykövetei előtt fejtette ki kormánya álláspontját ebben a kérdésben. a külügyminiszter csütörtökön tíznapos körutra indul a délkelet-ázsiai szervezet országaiba, hogy a tagországok külügyminisztereitől elnyerje a dharsono eltávolításához szükséges támogatást./reuter/

--

- 21 -

10.10 bh *de* 10'30

kk.21. bécsi tárgyalások - pravda

ék/p pi m o s z k v a , 1978. február 2./mti/

- a bécsi tárgyalások menetének meggyorsítása nagy jelentőségű lenne az európai és Európán kívüli katonai enyhülés szempontjából. maga az élet követeli meg a konstruktív párbeszéd folytatását - jelentette ki tadeusz strulak, a lengyel küldöttség vezetője a pravda bécsi tudósítójának abból az alkalomból, hogy a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalások 14. fordulóján szerdán kezdődött meg az osztrák fővárosban.

a lengyel nagykövet nyilatkozatában emlékeztetett rá, hogy öt évvel ezelőtt először találkoztak Bécsben az előkészítő konzultáció résztvevői. másfél éves munkával megegyezésre jutottak a tárgyalások célját, a fegyveres erőket és fegyverzetüket csökkentő államok körét, a csökkentés mértékét illetően. kidolgozták a tárgyalások ügyrendjét, egyszóval a kezdet biztatónak látszott. a nato államok a későbbiek során azonban mesterséges akadályokat gördítettek a tárgyalások sikeres folytatásának útjába. nem ismerik el a varsói szerződés és a nato fegyveres erőinek megközelítő egyenlőségét, kitérnek az egyenlő mértékű csökkentés elől és elutasítják légi erők, atomharcos alakulataik és azok fegyverzetének csökkentését.

- egyszóval, a nato országok tudatosan bonyolítják a tárgyalásokat, igyekeznek a kizárólag a nyugat számára előnyös elképzeléseiket rákényszeríteni a szocialista államokra. az utóbbi időben gyakorlati lépéseik is ebbe az irányba hatnak: fokozzák a katonai potenciált nyugat-Európában, makacsul igyekeznek megkaparintani a neutronbombát. e tömegpusztító fegyver megjelenése Európában semmiképp sem javítaná a tárgyalások légkörét, ezért Bécsben valamennyi szocialista delegátus egyöntetűen támogatja leonyid brezsnyevnek azt a nyugathoz intézett javaslatát, amelyben kezdeményezte, hogy az államok kölcsönösen mondjanak le a neutronfegyver gyártásáról. ami a szocialista államokat illeti, valamennyien - közvetlen és közvetett résztvevők - őszintén óhajtják, hogy haladást érjenek el a bécsi tárgyalásokon és minden erejükkel ennek érdekében tevékenykednek - hangsúlyozta a lengyel delegáció vezetője./mti/

-.-

kk.22. usa - fegyverek

pn/pg pi w a s h i n g t o n , 1978. február 2./mti/

az amerikai szenátus szerdán 58:37 arányban a b-1-es nehézbombázók további gyártása ellen szavazott. a b-1-esekből négy darabot már legyártottak, a szenátoroknak azt kellett volna eldönteniük, jóváhagyják-e a sorozat ötödik és hatodik darabjának a legyártását, aminek 242 millió dollár szükséges.

/folyt.köv./
10.15/pg *el*

-22-

kk.22. // usa...folyt/pg

a szerdai „nem”-mel a szenátus ellentétbe került a képviselőházzal, mely korábban, decemberben a b-1-esek továbbgyártása mellett szavazott. a kérdés most ismét a képviselőház elé kerül.
/ap/

a pentagon az xm-1-es új típusú harckocsi gyártásának megduplázását kérte a kongresszustól. mint clifford m.alexander hadseregügyi miniszter közölte, a páncélossal - melynek kifejlesztése már évek óta tart - 1979-ben szándékozzák ellátni az egyesült államokban és külföldön, így Európában állomásozó amerikai páncélos és gépesített egységeket. a pentagon eredetileg 3300 xm-1-es akart vásárolni, 4.8 milliárd dollár értékben. /taszsz/

az amerikai kormány - korábbi ígéreteivel ellentétben - növeli a külföldi fegyvereladásokat. mint washingtonban közölték, az 1978-as pénzügyi évben a külföldi fegyvereladások összege 13.2 milliárd dollárt tesz ki, vagyis két milliárddal többet a tavalyinál. a fehér ház sajtóértekezletén közölték azt is, hogy az egyesült államok növelni szándékozzák a nato tagországoknak valamint japánnak, ausztráliának és új zélandnak szánt fegyverszállításokat./tszsz- reuter/

-.-

23. rövid hírek

fkj bh pi

1978. február 2.

b e r l i n : knutsen

martin gunnar knutsennek, a norvég kommunista párt elnökének vezetésével szerdán norvég pártküldöttség érkezett az ndk fővárosába, berlinbe./adn/

/folyt. köv./

- 23 -

10.35 bh *el* 10.50

kk. 23. /rövid hírek... folyt./ bh

s z ó f i a : benin

mathieu kerekou, benin népi köztársaság elnöke szerdán fogadta pencso kubadinszkit, a bolgár hazafias front országos tanácsa irodájának elnökét, a bolgár kommunista párt kb pb tagját, aki küldöttség élén tartózkodik az ország fővárosában. a bolgár politikus átadta a benini elnöknek todor zsiykov, a bkp kb első titkárának/üzenetét. a megbeszélésen a tárgyalófelek hangsúlyozták, a jövőben is támogatják a fajúldöző rendszerek megdöntéséért harcoló afrikai népeket./bta/

i s l a m a b a d : munkáskonferencia

lahorében véget ért a pakisztáni munkások országos konferenciája. a konferencia résztvevői határozatban követelik, hogy engedélyezzék a szakszervezetek működését, biztosítsák a dolgozóknak a sztrájkjogot, vonják vissza az üzemeket ellenőrzés alatt tartó rendőröket és szüntessék meg az országban a testi fenyegetést./taszsz/

-- *Vaz államtanács elnökeinek*

kk. 24. brit leszerelési javaslat

rg bh pi l o n d o n , 1978. február 2./mti/

az angol külügyminisztérium szerdán nyilvánosságra hozta kilenc nyugati állam támogatását élvező leszerelési akcióprogram-tervezetét, amelyet az ensz-közgyűlés május 23-án kezdődő rendkívüli leszerelési ülészsaka elé kíván terjeszteni.

a programtervezet a nukleáris kísérletek mielőbbi teljes betiltását irányozza elő, a szovjetunió és az egyesült államok között megkötendő újabb salt-megállapodás tető alá hozását sürgeti, javasolja egy olyan konvenció előkészítését, amely betiltaná a kémiai, a radiológiai és az új típusú tömegpusztító fegyvereket, továbbá a közép-európai haderők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről szóló bécsi tárgyalások meggyorsítását ajánlja.

a dokumentum javasol még számos olyan intézkedést, amely a nemzetközi biztonság és bizalom megerősítésére hivatott, így a legfontosabb katonai adatok nyilvánosságra hozatalát és a helsinki záródokumentum értelmében Európában ezen a téren már alkalmazott intézkedések kiterjesztését az egész világra.

/folyt. köv./
ál 11:00

- 24 -

kk. 24. /brit leszerelési... folyt./ bh

a brit programtervezet az újabb salt-megállapodás megkötése után sürgős tárgyalások kezdeményezését irányozza elő a nukleáris fegyverek csökkentésére, esetleg megsemmisítésére.

a brit dokumentum, amely élvezi ausztrália, belgium, dánia, hollandia, japán, kanada, az nszk, norvégia és olaszország támogatását, az ensz főtitkárának újabb, többek között a hagyományos fegyverek korlátozását érintő kérdések tanulmányozását is ajánlja./afp, reuter/

--

kk. 25. kina - fegyvervásárlások

ht ml bh pi m o s z k v a , 1978. február 2./mti/

a kínai népköztársaság fokozódó nyugati fegyvervásárlásait, fegyvervásárlási terveit kommentálta szerdán a apn szovjet sajtóügynökség. aláhuzta, hogy kina a világ legnagyobb szárazföldi haderejével, jelentős légierejével és haditengerészettel rendelkezik. ehhez hozzá kell még számítani a 14 milliós miliciát, valamint a negyvenmilliós népi önvédelmet.,, ekkora haderőnek hatalmas mennyiségű fegyver kell, és ezt peking csakis külföldről tudja beszerezni. a kínai vezetés ezt szem előtt tartva ,,ijesztgeti,, a nyugati országokat az állítólagos ,,szovjet veszéllyel,, s hangoztatja, hogy egy jól felfegyverzett kina csökkentené ezt a ,,veszélyt,,

- tény, hogy bizonyos nyugati körökben kedvezően fogadják a pekingi kívánságokat. kina franciaországtól 30 alouette és super-frelone helikoptert, a nyugat-német mbb cégtől 20 darab különleges rendeltetésű helikoptert vásárolt, svédország pedig viggem mintájú vadászgépeket adott el pekingnek. angliával most folynak a tárgyalások 50-300 harrier típusu repülőgép vásárlásáról, és szó van 200 francia mirage megrendeléséről is. közép-kinában rolls royce szabadalom alapján hamarosan beindítják a spey típusu motorok gyártását. kina 1976-tól összesen 40 ezer tonna alumíniumot vásárolt nyugat-európában. ez negyven ezer repülőgép gyártásához elegendő. a kínai vezetés fokozott érdeklődést tanúsít francia gyártmányú ,,levegő-föld,, és ,,föld-föld,, rakéták iránt is.

/folyt. köv.

10.45 bh ál 11:00

- 25 -

kk. 25. /kina.... folyt./ bh

a japán hitachi cég három darab, „meteorológiai rendeltetésű, számítógépre kapott megrendelést pekingtől. az aszahi című japán lap szerint ezek a komputerek ugyanolyan kódokat és operációs rendszereket használnak, mint amilyeneket nukleáris fegyverek kidolgozásánál alkalmaznak. a nippon ibm japán cég „szuperkomputer,„ elkészítésére kapott megbízást kínai megrendelőjétől. a business week szerint egy amerikai cég elektronikus számító berendezést készít a harbini egyetem számára, ahol, mint ismeretes, nukleáris energetikai kutatások folynak.

az egyesült államokban aktivizálódott a kinabarátt lobby, nyomására az amerikai kormányzat azt is fontolóra vette, hogy kínának vizalatti akusztikai berendezéseket, radarokat, reaktív hajtóműveket, távközlési műholdakat szállítsanak - állapítja meg befejezésül az apn szovjet sajtóügynökség. apn/

-.-

kk. 26. thaiföld - kambodzsa

a fl ml bh pi b a n g k o k , 1978 február 2./mti/

uppadit pancsarjangkhun thaiföldi külügyminiszter négynapos kambodzsai látogatásának befejeztével csütörtökön visszatért bangkokba.

hazatérésekor adott rövid nyilatkozatában közölte, hogy pol pot kambodzsai miniszterelnökkel és ieng sary miniszterelnök-helyetttessel és külügyminiszterrel phnom penh-ben folytatott tárgyalásaikon megállapodtak: thaiföld és kambodzsa nagyköveteket cserél, s kereskedelmi kapcsolatokat létesít egymással. /hirügynökségek emlékeztetnek rá, hogy a két ország 1975. októberében állapodott meg a nagykövetelek cseréjében, de erre a határaikon lezajlott fegyveres összetűzések miatt mindaddig nem került sor./ a thaiföldi külügyminiszter szerint a phnom penh-i tárgyalásokon egyetértésre jutottak hogy további lépéseket tesznek a két ország kapcsolatainak normalizálása érdekében.

uppadit pancsarjangkhun „várakozáson” felül sikeresnek,„ minősítette a kambodzsai vezetőkkel folytatott megbeszéléseit, s közölte, hogy bangkoki látogatásra hivata meg ieng saryt./reuter, upi, ap/

-.-
- 26 -

11.05 bh *11.20*

kk. 27. afrikai hírek

wa pr bh pi

1978. február 2. /mti/

a l g i r

a polisario gerillái pénteken és szombaton megölték 24 marokkói katonát és megsebesítettek 40-et - közölte a nyugat-szaharai felszabadítási szervezet szerda este. a polisario harcosai 2 marokkói állás ellen indítottak támadást. /reuter/

L o n d o n

joshua nkomo, a rhodesiai hazafias front egyik vezetője máltai tárgyalásairól szerda este megérkezett londonba. mint ismeretes, a hazafias front vezetői dawid owen brit külügyminiszterrel és andrew young amerikai ensz-nagykövettel folytattak tárgyalásokat a rhodesiai hatalomátadásról. /ap/

s a l i s b u r y

szerdán újabb megbeszélést tartottak salisburyban smith kormányfő belső rendezési elképzeléseiről. a tanácskozáson ezúttal résztvett abel muzorewa püspök is, aki a múlt héten kivonult a megbeszélésről. a konferenciához közelálló források szerint a püspök nem távolodott el korábbi álláspontjától, amely szerint egy választás esetén a fehéreknek önálló szövölístát kellene nyitni. ian smith és a tárgyalásokba bevont három afrikai vezető csütörtökön újra találkozik. /ap/

L u s a k a

jólétesült zambiai források szerint zaireben legalább egy hadosztályt légihidon shaba tartományba szállítottak, mivel a közelmúltban hírek értezték egy újabb katangai felkelésről. mint emlékezetes, shaba tartományban tavaly nagyszabású felkelés bontakozott ki, amelyet mobutu elnök csapatai csak külföldi - főként marokkói - katonák segítségével tudtak leverni. /reuter/

/folyt. köv./

- 27 -

11.33 bh *11.40*

kk. 27. /afrikai .... folyt./ bh

t u n i s z

Legalább ezer személyt vettek őrizetbe tunéziában a mult csütörtökön lezajlott összecsapásokat követően - közölték tuniszi jólétesült körök szerdán. a mintegy 40 halálos áldozatot követelő összecsapás után a hatóságok hivatalosan 400 személy őrizetbevételéről adtak hírt. mint jelentették, letartóztatták habib asurt, az uggt szakszervezeti szövetség főtitkárát is. a „fekete csütörtökön„ az általános sztrájk meghidete után hatalmas tömeg vonult fel tunisz utcáin s a rendőrség tüzet nyitott a tüntetőkre. /afp, reuter/

kk. 28. tisztogatás a kínai hadseregben

éb bh pi p e k i n g , 1978. február 2. /mti/

a csiefangcsün pao, a kínai népi felszabadító hadsereg lapja egy hét leforgása alatt három nagy cikkben hívta fel a figyelmet annak szükségességére, hogy a háborura való felkészülés érdekében meg kell tisztítani a hadsereg vezető szerveit mindazoktól, akik lin piao és a „négyek bandájának„ vonalát követik, szabotálják a kiképzést, a korszerűsítést, illetve a felkészülést a háborura.

az egyik cikk első izben nyilvánítja helyesnek a központi katonai bizottság 1975 júliusában megtartott ülésén elhangzott két beszámolót, amelyet je csien-jing, illetve teng hsziao-ping tartott. a beszámolók sürgették a hadsereg vezető szerveinek „rektifikálását„ és a kiképzés korszerűsítését. a katonai bizottság ülésén először kapott hangot az az igény, hogy nem szabad megengedni, hogy „karrieristák avatkozzanak be katonai és hadseregvezetési ügyek intézésébe„ és hogy a hadseregben belül „titkos tevékenységet űznek bizonyos elemek„.

a lap rámutat, hogy jelenleg a legsürgetőbb feladat a hadseregben a döntő láncszem megragadása, a rend helyreállítása és a felkészülés a háborura. mindezek kiinduló pontja azonban a vezető szervek megtisztítása és megerősítése. csak a „négyek„ káros befolyásának teljes felszámolása útján biztosítható, hogy a hadsereg elméletileg és gyakorlatilag egyaránt felkészülhessen a „minden bizonnyal bekövetkező háboru„ megvívására. meg kell tisztítani a vezető szerveket mindazoktól, akik politikailag és szakmailag alkalmatlanok, akik frakciós tevékenységet űznek, visszaélnek hatalmukkal és pozíciójukkal és akik régen elvesztették forradalmi készségüket.

/folyt. köv./

- 28 -

11.45 bh *ul*

kk. 28. /tisztogatás a ... folyt./ bh

a lap hangsúlyozza, hogy a hadsereg korszerűsítését össze kell hangolni általában a kínai gazdaság korszerűsítésének elsőrendű feladatával. minél gyorsabban fejlődik ugyanis a gazdaság, annál nagyobb léptekkel haladhat előre a hadsereg modernizálása. egyidejűleg fejleszteni kell a miliciát, gondoskodva róla, hogy a milicia felett a helyi pártbizottságok és a hadseregvezetés helyi szervei közös ellenőrzést gyakoroljanak. a kínai hadseregnek mindenkor készen kell lennie a háboru megvívására. tekintettel ugyanis a „szovjet-amerikai rivalizálásra„ a háboru bármely pillanatban kirobbanhat. ezért minden percet ki kell használni a katonák politikai nevelésére, a hadsereg „forradalmasításának és modernizálásának„ meggyorsítására. „egyfelől arra kell törekedni, hogy legalább néhány évvel elodázzuk a háboru kitörését, másfelől készen kell állni arra, hogy a háboru akár holnap is kirobbanhat„. ezért, amennyire azt a jelenlegi adottságok lehetővé teszik, javítani kell a fegyverzet színvonalát és egyidejűleg támaszkodni kell mao cetung elnök „értékes hagyatékára, a népi háboru elméletére„.

a csiefangcsün pao külön cikkben huzza alá a hadseregben folyó kiképzés megszigorításának döntő fontosságát. rámutat, hogy ami a kiképzést illeti, ezen a területen súlyos károkat okozott lin piao és a „négyek„ befolyása. ezek ugyanis a harci felkészülés helyett a „kapitalista utasok„ elleni „osztályharcot„ állították előtérbe. a korszerű háboruban azonban csak korszerűen felfegyverzett és kiképzett hadsereg szállhat szembe sikerrel az ugyancsak korszerűen felfegyverzett ellenséggel. az anyagi erőt csak anyagi erővel lehet szétzuzni. ennek fényében több mint ostobaság lin piaonak az a nézete, hogy a „vörös fejek„ a legalkalmasabbak a tankok visszaverésére. a hadsereg arra való, hogy háborut viseljen, különben semmi értelme, - írja a csiefangcsün pao.

--

kk. 29. usa - nyugat-európa

a fl ml bh pi m o s z k v a , 1978. február 2./mti/

az egyesült államoknak a nyugat-európai országok belügyeibe való beavatkozását elemzi vitalij korionov, a pravda szemleírója a lap csütörtöki számában, megállapítva, hogy az usa már a marshall-segély és a nato megalakítása óta szükség-szerűnek tekinti részvételét az egyes országok belső politikai rendjének, sőt kormányaik összetételének meghatározásában is.

/folyt. köv./
11.55 bh *12.05*

- 29 -

kk. 29. /usa ... folyt./ bh

az, hogy az egyesült államok az utóbbi időben érezhetően fokozta beavatkozását olaszország belügyeibe, nem kis mértékben az olasz kereszténydemokrata pártban végemenő folyamatról való félelmének köszönhető, - mutat rá a szemleíró, a kereszténydemokraták egyes köreiből egyre nagyobb megértésre talál az okp-nak az országot fenyegető súlyos veszélyekre, a gazdasági visszaesésre vonatkozó figyelmeztetése. washingtonban nemtetszést váltott ki az a tény, hogy a kommunistáknak az ország valamennyi demokratikus erőit tömörítő demokratikus egységkormány megalakítására vonatkozó felhívásai kedvező visszhangra leltek a kereszténydemokrata párt reális álláspontot valló köreiből.

„a kommunistaelenesség azonban a kudarcra kárhóztatott fegyvere. nem érik el céljaikat azok, akik alá akarják ásni a békéért, a népek önrendelkezéséért harcoló kommunista és demokratikus mozgalmakat, - hangsúlyozza végül a pravda szemleírója./taszsz/

--

kk. 30. usa - asean - pravda

ek bh pi m o s z k v a , 1978. február 2. /mti/

- az amerikai katonai tevékenység fokozása délkelet-ázsiai washington újabb próbálkozása a térség államainak bevonására ázsiai katonai-politikai tervvel végrehajtásába - írja vszevolod kalinyin a pravda csütörtöki számában megjelent kommentárjában. - a sziámi-öbölben jelenleg amerikai és thaiföldi közös tengeri hadgyakorlatok folynak. február végén amerikai, angol, ausztrál és thaiföldi hadihajók részvételével tartanak ugyanitt hasonló manővereket.

más jelek is arra utalnak, hogy washington igyekszik jobban bevonni külpolitikájába a délkelet-ázsiai államok szövetségének /asean/ tagjait. röviddel a hadgyakorlatok előtt járt a szövetség tagállamainak fővárosaiban az amerikai külügyminiszter kelet-ázsiai és csendes-óceáni ügyekkel foglalkozó tanácsadójának helyettese, hogy előkészítse a fülöp-szigetek, indonézia, malaysia, szingapur, thaiföld és az egyesült államok képviselőinek a nyáron washingtonba tervezett találkoztóját.

/folyt. köv./

- 30 -

12.10 bh *ál*

30. /usa - asean .... folyt./ bh

a közelmúltban azt is bejelentették, hogy ismét növelik a bangkoknak folyósított gazdasági segítyt. az 1979-es pénzügyi évben ez az összeg az ötszöröse az eredetileg tervezettnek.

mindennek a magyarázata, hogy az egyesült államok hivatalos köreit nyugtalanítja a délkelet-ázsiai államok egyre önállóbb külpolitikája. az utóbbi időben a szocialista vietnam kezdeményezésre megszorodtak a térség különböző társadalmi rendszerű államai jószomszédi kapcsolatait és együttműködés fejlődésének jeleit.

az események ilyenirányú alakulása nyilvánvalóan nincs inyükre a washingtoni militaristáknak, akik szeretnék katonai jellegű kölcsönözni az aseannak, amely felfogásuk szerint a pentagon stratégiai érdekeit lenne hivatott szolgálni. ezért folyamodnak fegyvercsörtetéshez, a légkör szándékos mérgezéséhez, a népek megtévesztéséhez. magától értetődik, hogy e politika ellentétben áll a délkelet-ázsiai térség helyzetének normalizálásával, a béke és a társadalmi haladás érdekeivel - írja a pravda kommentátora. /mti/

--

kk. 32. újabb kambodzsai provokációk

gy bh pi h a n o i , 1978. február 2. /mti/

a kambodzsai fegyveres erők január 30-án és 31-én újból nehéztüzérséggel lőtték vietnami határterületeket. a hivatalos hanoi közlemény beszámol arról, hogy több találat érte magát tay ninh tartomány székhelyét. a sebesültek és halálos áldozatok együttes száma harminc.

e súlyos támadást megelőzően kambodzsai őrnaszádok tüzet nyitottak vietnami halászhajókra. provokációkra került sor chau doc tartományi székhely sűrűn lakott területei ellen is.

a hanoi közlemény megállapítja, hogy a vietnami fegyveres erők tay ninh tartományban megbüntették a támadó kambodzsai egységeket, 200 katonát ártalmatlanná tettek és csaknem száz különböző fegyvert zsákmányoltak./győri/

--

- 31 -

12.15 bh *ál*

kk.31. rövid hírek

fkj/p pi

1978. február 2./mti/

nyugat-berlin: carter

a nyugat-berlini szenátus hivatalosan bejelentette: james carter amerikai elnök július közepére tervezett nszk-beli látogatása kapcsán látogatást tesz nyugat-berlinben is. a tervek szerint carter részt vesz a város képviselőházának rendkívüli ülésén, s vannak, akik azt szeretnék, hogy az amerikai elnök nagygyűlésen is mondjon beszédet nyugat-berlinben./mti/

belgrád: el nem kötelezettek

milos minics, a jugoszláv kormány alelnöke, külügyminiszter elnökletével belgrádban ülést tartott az el nem kötelezett országok külügyminiszteri értekezletének előkészítő bizottsága. a konferenciát ez év július 24-29 -e között rendezik meg a jugoszláv fővárosban. szervezési és egyéb előkészületeit a jugoszláv kormány különbizottsága irányítja./mti/

bukarest: izraeli kp

stefan andrei és iosif banc, a román kommunista párt kb politikai végrehajtó bizottságának póttagjai, a kb titkárai szerdán bukarestben fogadták az izraeli kommunista párt hivatalos romániai látogatáson tartozkodó küldöttségét, amelyet uzi burstein az ikp politikai bizottságának tagja vezet. a meleg, elvtársi légkörben lefolyt találkozón a két párt együttműködésének kérdéseiről tárgyaltak. ezenkívül megvitatották a nemzetközi helyzet néhány kérdését, többek között a közel-keleti válság tartós, igazságos és békés rendezésének lehetőségeit./mti/

-. -

kk.-33. nszk-zaire

or/p pi

bonn, 1978. február 2./mti/

a nyugatnémet kormány kész, konkrét és célirányos intézkedésekkel, hozzájárulni zaire közép-afrikai állam gazdasági tervei megvalósításához - jelentette ki walter scheel, az nszk államfője azon a szerda esti fogadáson, amelyet a bonnban tartozkodó mobutu sese seko zairei államelnök tiszteletére adott.

/folyt köv./
12.15/p

-32-

kk.33./nszk-zaire....folyt/p

mobutu szerdán - egy röviddel korábban létrejött megegyezés nyomán - többnapos hivatalos látogatásra érkezett a nyugatnémet fővárosba. scheelen kívül találkozott helmut schmidt kancellárral is. csütörtökön hans-dietrich genscher külügyminisztert keresi fel és találkozik a nyugatnémet gazdasági élet vezető képviselőivel is.

bonnban „nagy megértéssel”, fogadták az afrikai vezető által vázolt „mobutu-tervet”, amely „a piacgazdálkodáshoz és az egyéni vállalkozók támogatásához való visszatérést”, irányozza elő. zaire támogatása jól beleillik az nszk kormányának abba az elképzelésébe, hogy szorosabb kapcsolatokat kíván kiépíteni egyes afrikai országokkal, amelyek a nyersanyag-és piacigényes nyugatnémet gazdaság számára különösen „érdekesnek”, számítanak.

-. -

kk.35. jaroszewicz - lengyel sajtó

ba/p ng

v a r s ó,

1978. február 2./mti/

a lengyel lapok, amelyek vezető helyen számoltak be piotr jaroszewicz miniszterelnök szovjetunióbeli látogatásáról és tárgyalásairól, csütörtöki számukban kommentárokból máltatják a látogatás jelentőségét.

a trybuna ludu „egység és együttműködés”, cím alatt rámutat, hogy a moszkvai tárgyalások középpontjában a kétoldalú gazdasági kapcsolatok kérdései álltak, bár természetesen jelentős figyelmet szenteltek az időszerű nemzetközi helyzet problémáinak is. a tárgyalófelek hangsúlyozták, hogy a nemzetközi helyzet a béke és a szocializmus számára kedvező irányba fejlődik, és hogy a helyzet alakításában döntő fontosságú a szocialista országok közöségének ideológiai és politikai egysége, összehangolt külpolitikai tevékenysége.

a glos pracy, a lengyel szakszervezetek központi lapja elősorban a két ország hosszútávú szakosodási és kooperációs együttműködésének előnyeit elmezi, rámutatva, hogy a szovjetunióval való gazdasági együttműködés döntő jelentőségű lengyelország számára. a lap emlékeztet arra, hogy az 1978-ra szóló terv értelmében a kétoldalú árucserreforgalom 17 százalékkal nő - ez az elmúlt hét év legnagyobb arányú emelkedése./barabás/

12.25/pud

-. -
-33-

kk. 34. halászzati vita - bonn

or bh ng   b o n n , 1978. február 2.

sándor istván, az mti tudósítója jelenti:

alig leplezett csalódottsággal és bosszúsággal fogadták bonnban a közös piac halászzati jogairól folytatott brüsszeli egyezkedés kudarcát. nyugatnémet kormánykörökben nem csinálnak titkot abból, hogy az egk brit ellenzőit tartják felelősnek a megállapodás meghiusulásáért. nemhivatalos formában azt is értésre adták, hogy nagy-britannia magatartásában kísérletet látnak a nyugat-európai gazdasági közösség bomlasztására.

josef erl nyugatnémet mezőgazdasági miniszter régóta vezető alakja annak az egk-n belüli irányzatnak, amely újra kívánja rendezni a tagországok halászzati jogait az északi tenger térségében. minthogy a közöspiaci országok fennhatósága alá tartozó tengerek halállományának mintegy hatvan százaléka a brit pártok ötven mérföldes övezetén belül található, a „nyolcakat”, különösen érzékenyen érintette, hogy london megvétózta a brüsszeli megállapodás-tervet. az nszk és partnerei elképzelései szerint ugyanis az eddigi halászzati övezeteket zsákmány-kvótákkal váltották volna fel és az első időszakra - 1978-ra - egy közbülső megállapodással küszöbölték volna ki a tagországok közötti nézeteltéréseket. a brit „nem”, szavazat azonban keresztül-huzta ezeket a számításokat.

a közös piac tartósan nem tűrheti, hogy a brit belpolitikai erőviszonyok miatt egyre-másra meghiusuljanak az ésszerű kompromisszumok - hangoztatták bonni hivatalos körökben. londont egyértelműen „fel kell világosítani”, arról, hogy az egk-tagság és a közösség érdekei nemzeti áldozatokat tesznek szükségessé.

--

kk. 36. spanyol parlament

leh bh ng   m a d r i d , 1978. február 2.

lehel miklós, az mti tudósítója jelenti:

a spanyol parlament képviselőháza szerda esti ülésén jóváhagyta azt a kormány által beterjesztett törvényjavaslatot, amely megszünteti annak lehetőségét, hogy bárkit is felelőségre vonjanak és bíróság elé állítsanak házasságtörés vagy házasságon kívüli együttélés miatt. az eddig érvényben volt törvény súlyosan megkülönböztető volt a nőkre nézve, mert a fenti cselekményekért kizárólag nőket ítélték el. a törvényjavaslathoz a spanyol szocialista munkáspárt olyan módosító indítványt nyújtott be, hogy a házasságtörés büntetőjogi felelősségrevonásának eltörlésével egyidejűleg helyezték hatályon kívül azt a rendelkezést is, amelynek értelmében az, akit bűnösnek találnak a házasságtörés büntetésében, automatikusan méltatlanná válik az öröködésre, a szocialisták javaslatát a parlament jobboldali többsége 146 szavazattal 141 ellenében elvetette.

/folyt. köv./

- 34 -

13.30 bh *ll*

kk. 36. /spanyol parlament ... folyt./ bh

a képviselőház szerdai ülésén a dolgozók jogairól a spanyol kommunista párt által beterjesztett törvényjavaslatot is elutasította. a törvénytervezetet a képviselők előtt marchelino camacho kommunista képviselő, a munkásbizottságok főtitkára indokolta meg. a kormány nevében felszólt jimenez de parga munkaügyi miniszter azzal az indokkal kérte a kommunisták törvényjavaslatának elutasítását, hogy a kormány ebben a tárgyan „átfogóbb tervezetet”, kíván beterjeszteni.

--

kk. 37. marchais - barre

bd bh ng   p á r i z s , 1978. február 2.

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

néhány hét múlva kommunista miniszterek lehetnek tagjai egy olyan francia kormánynak, amely a baloldal közös programját hajtja végre - szögezte le georges marchais, a francia kp főtitkára raymond barre miniszterelnökhöz írt levelében, amelyben ismét televíziós vitára szólította a kormányfőt. marchais hangsúlyozta, hogy az fkp ellen hangoztatott vádak különösen időszerűvé teszik a kormánypolitika és a kommunisták által javasolt alternatíva összevetését.

barre miniszterelnök mindeddig elutasította a tv-vitát, az antenne 1-2 tv társaság programjában szerepel azonban egy vita marchais és a kormány második embere, alain peyrefitte pécsétör, igazságügyminiszter között.

az fkp főtitkára szerdán este a „nyílt lapokkal”, című tv-műsorban nyilatkozott. hangsúlyozta, hogy az fkp véleménye szerint az intézmények szerepéről kibontakozott vita csak arra szolgál, hogy elterelje a közvélemény figyelmét az alapvető kérdéstről, arról, hogy lesz-e változás marcius után. ki-fejezte meggyőződését, hogy ha a szavazást most rendezték volna, a baloldal pártjai megszerezték volna a többséget és kommunista miniszterek részvételével alakult volna kormány.

/folyt. köv./

- 35 -

13.45 bh *ll 14.20*

kk. 37. /marchais .... folyt./ bh

marchais rámutatott, hogy a kommunisták szemében a március 12-i első forduló eredménye a döntő: ezt egyfajta óriási petíciónak kell tekinteni, amelynek támogatói - az fkp szavazói - arra szólítják fel a szocialistákat, hogy a jól időszzerűsített 1972-es közös program alapján kormányozzanak a kommunistákkal együtt, az igazi változások megvalósítása érdekében. az első forduló eredményétől függ, vissza lehet-e téríteni a szocialistákat a közös programhoz. ezzel kapcsolatban marchais bírálta mitterrand napokban tett kijelentését, amely szerint strukturális reformokra csak 18 hónapi erőfeszítés után kerülhetne sor, és ezt összevetette a közös programmal, amely az államosítások azonnali megvalósítását írta elő. a kommunisták ugyanakkor, fűzte hozzá, bármely pillanatban készek a megegyezésre a szocialistákkal, ha azok megteszik a szükséges lépést, visszatérnek az 1972-es közös program jó időszzerűsítéséhez.

az fkp főtitkára megerősítette egy korábbi nyilatkozatát, amely szerint egy 21 tagú kormányban a kommunisták hét tárcára tartanának igényt, és elutasította mitterrand érvelését, amely szerint a tárcákat a megválasztott parlamenti képviselők arányában kellene szétosztani. marchais hangsúlyozta, hogy a szocialisták és a kommunisták egyaránt igazságtalannak tekintik a választási rendszert és az arányos képviselőlet elve mellett szállnak sikra - ilyen körülmények között a szavazati arányuknak kell mérvadóvá lennie. a választási rendszer eredményeként a baloldali győzelme esetén a szocialisták szavazati arányukat meghaladó, míg a kommunisták annál kisebb képviselőlettel rendelkeznének.

ami a kormánypártokat illeti, „hivatalossá”, vált a két áramlat, amelyről giscard d'estaing beszélt a múlt héten. a giscardista, a reformista pártok jelöltjei az „union pour la democratie francaise”, /unio a francia demokráciáért, ufd/ elnevezésű közös listán indulnak az első fordulóban, hogy a kormánytáboron belül a köztársasági tömörülés, az rpr jelöltjeit megelőzve a második fordulóban maguknak biztosíthassák a képviselői mandátumot. a „francia demokrácia”, - giscard d'estaing köztársasági elnök 1976 őszén megjelent művének címe - ebben azt az elképzelését fejti ki, hogy franciaországot „középről”, kell kormányozni, lehetőleg balfelé, azaz a szocialisták irányába szélesítve ki a kormánytöbbséget.

--

- 36 -

13.55 bh *Al 14.20*

kk. 38. Leszerelési értekezlet

sz bh ng g e n f , 1978. február 2. /mti/

a genfi leszerelési bizottság csütörtökön v.i. Lihacsev szovjet nagykövet elnökletével megtartotta 765. ülését. elsőként eugeniusz wyzner nagykövet, Lengyelország képviselője szólalt fel. értékelésében biztatónak nevezte a leszerelési tárgyalások kilátásait és utalt a leszereléssel foglalkozó két- és többoldalu fórumok munkájának felgyorsulására.

az általában biztató és ígéretes kilátásokkal a lengyel delegátus szembeállította a neutronfegyver Európába történő bevezetésére irányuló terveket. „kormányom álláspontja szerint és ez sok más kormány álláspontjával megegyezik - mondotta wyzner nagykövet - sürgősen meg kell kezdeni a két- vagy többoldalu tárgyalásokat a neutronfegyver fejlesztéséről és gyártásáról való kölcsönös lemondásról.„ a lengyel delegátus elmondotta, hogy Edward Gierek, a Lemp kb első titkára a párt közelmúltban lezajlott országos értekezletén Lengyelország határozott támogatásáról biztosította a neutronfegyverekről történő kölcsönös lemondást célzó szovjet kezdeményezést.

nagy-britannia képviselője a bizottság tájékoztatására benyújtotta a rendkívüli közgyűlés előkészítésével összefüggő munkaokmányt.

constantin ene nagykövet, Románia képviselője felszólalásában felhívta a figyelmet az ENSZ közgyűlés közelgő rendkívüli - a leszerelés kérdéseivel foglalkozó - ülészakára és sürgette, hogy a bizottságot a közgyűlésig hátralévő időszakban igyekezzen megoldani a napirendjén szereplő kérdéseket. /szabó zoltán/

-- *Thagy*

kk. 39. bonn - kormányátalakítás

or bh ng b o n n , 1978. január 2.

sándor istván az mti tudósítója jelenti:

csütörtökön egész nap lázas tanácskozások folynak a bonni kormányegységben: Georg Leber hadügyminiszter lemondási szándéka kényszerhelyzetbe hozta Helmut Schmidt kancellárt. a nyugatnémet kormányfő - jólétesült források szerint - még ezen a héten elfogadja minisztere lemondását. mostani tárgyalásain az utódlás kérdését és az ezzel kapcsolatos kabinet-átalakítás lehetőségeit kutatja. /folyt. köv./

- 37 -

14.10 bh *Al 14.35*

kk 39. /bonn - ... folyt./ bh

délben Leber és Schmidt a kancellári hivatalban találkozik a kormányon lévő szociáldemokrata párt /spd/ és szabad-demokrata párt /fdp/ elnökével, illetve parlamenti frakcióvezetőjével. a találkozón eredetileg részt kellett volna vennie a két ellenzéki kereszténypárt, a cdu és a csu irányítóinak is, ezek azonban lemondták a részvételt. Helmut Kohl /cdu/ és Franz-Josef Strauss /csu/ egyaránt arra hivatkozott, hogy a hadügyminiszter lemondása a szociálliberális kormány „belügye”, és nem igényel olyan „szükségállapot”, - intézkedéseket, mint legutóbb Hans Martin Schleyernek, a nyugatnémet gyáriparosok szövetsége elnökének elrablása.

Leber a „csökkentett létszámú”, fórumon még egyszer beszámol arról, milyen közvetlen okok késztették arra, hogy a kabinet szerdai ülésén hirtelen felajánlja lemondását. mint jelentettük, a nyugat-német katonai kémelhárítás /mad/ törvénytelen lehallgatási akciói - számuk időközben megközelíti a huszát - nyilvánosságra kerültek, és ezzel együtt az is kiderült, hogy a felelős hadügyminiszter az akciók egy részéről csak utólag, nagyobb hányadáról azonban egyáltalán nem értesült. így történetesen hogy egy korábban kitudódott kirívó esettel kapcsolatban /Leber titkárnőjét a mad ügynökei engedély nélkül lehallgatták a lakásán/ a miniszter a parlamentben valótlant állított: nevezetesen, hogy hatáskörén belül más ilyen eset nem fordult elő.

Leber lemondása - aminek véglegességében bonnban csak kevesen kételkednek - láncreakciót indíthat el a szociálliberális kormányon belül. a számba jöhető utódjelöltek közül Hans Apel szociáldemokrata pénzügyminiszter mindaddig vonakodott a „gyilkos nehézségű”, hadügyi tárca vezetésétől, az spd jobbszárnyához tartozó Vogel igazságügyminiszter ugyancsak nem mutatott készséget a poszt elfoglalására. bármelyikükre esik is a választás, megüresedett miniszteri posztjukat az spd-nek sürgősen be kell töltenie. ehhez azonban nagyon kevés megfelelő szintű és súlyú személyiség áll rendelkezésre.

bonnban feltételezik, hogy Schmidt kancellár a szükségből erényt igyekszik kovácsolni: régóta tervezett és tavaszra előrejelzett átfogó kormányátalakítását előbbre hozhatja. a szerdai kabinetülés után - mint ugyancsak jelentettük - ismeretessé vált, hogy Leber két kollégája, Ravens építésügyi és Rohde közoktatásügyi miniszter is ki akar válni a kormányból. az előbbi a nyári tartományi választások egyikén, alsószászországban indul, utóbbi „hivatali fáradtsága”, miatt a jövőben csak pártügyekkel kíván foglalkozni. /folyt. köv./

- 38 -

14.25 bh *al*

kk 39. /bonn... 2. folyt./ bh

a negyediként váltás előtt álló tárca Marie Schlei gazdasági együttműködési miniszterasszonyé, akinek működését kezdettől - 1977 elejétől - fogva sok bírálat érte. a fejlődő országokban tett utazásai során kevésbé diplomatikusan viselkedő, nemegyszer durva diplomáciai baklövéseket elkövető Schlei távozását a kormánypárton és a koalíciós partner FDP-n belül régóta és számosan követelik.

Schmidt kancellár a „Leber-fordulón”, kívül a nap folyamán négyszemközt beszélgetések sorozatán fogadja a közvetlenül érintett és a számba jöhető politikusokat, hogy még a péntektől kezdődő karneváli szünet előtt dülőre jusson a legfontosabb személyi kérdésekben.

--

kk. 40. színes hírek a szocialista országokból

a-hj ml bh ng

1978. február 2. /mti/

b a k u : a legidősebb ember

a szovjetunió legidősebb lakosa, medzsid Agajev szerdán ünnepelte 143. születésnapját Azerbajdzsán egyik hegyi falujában. az idős ember felköszöntői között 9, százéven felüli falubelije is ott volt. mindannyian egészségesek, dolgoznak. Azerbajdzsán Tikjabad nevű hegyi falva „öregjeiről”, híres. az itteni „százévesek klubja”, 1977-ben 11 új taggal gyarapodott és létszáma 71-re emelkedett. /taszsz, reuter/

p e k i n g : kínai-angol szótár

pekingben nyomdába került az első kínában készített kínai-angol szótár. a 60.000 címszavas szótárt 50 tudósból álló csoport állította össze a kínai nyelvet tanulmányozók és fordítók számára. a szómagyarzatokat ábrák egészítik ki. /uj kina/

h a n o i : utak

mintegy 300 felüljáró és sokszáz kilométernyi ut épült Ho Si Minh városban, a volt Saigonban, a város 1975-ben történt felszabadítása óta. szinte naponta nő a forgalom: naponta 1500 buszjárat érkezik a városba, illetve indul onnan az ország legkülönbözőbb vidékeire. /vna/

/folyt. köv./

- 39 -

14.37 bh *al 1710*

kk. 40. /szines hirek.... folyt./ bh

d r e z d a : 650 óra

öt évszázad 650 időmérőeszközét gyűjtötte össze ötvenöt év alatt horst landrock zittai órás mester. a drezda melletti kisvárosban élő órás 1922-ben kezdte gyűjteni a ritkaságokat. láthatók köztük xiv. lajos korabeli francia órák, tubák-szelencébe és rokokó sétapálcába épített kis remekművek, xviii. századi angol tengeri kronométerek, stb. a gyűjtemény egyik érdekessége napoleon uti órája, amelyet a császár 1813-ban ajándékozott egy drezdai fogadósnak. a mester gyűjteményét már több országban kiállították./adn/

k r a s z n o j a r s z k: márványbánya

a világ híres márványlelőhelyei mellé újabb csatlakozott: a kelet-sibériai szajanogorszk. az itt kitermelésre váró márvány mennyiségét több milliárd köbméterre becsülik. színe a kékes-szürke mintázatu gyöngyszürkétől a halvány rózsaszínűn át a sárgás-krémszínűig terjed. a bánya mellett épült feldolgozó üzem évente 250 000 négyzetméternyi burkolólapot gyárt a ritka szép márványból. /taszsz/

---

kk. 41. cunhal - interju

leh bh ng m a d r i d , 1978. február 2. /mti/

alvaro cunhal, a portugál kommunista párt főtitkára interjut adott az el pais című madridi napilapnak. a lap csütörtöki számában megjelent interjuban a pkp főtitkára kijelentette: a portugál kommunista párt fő célja 1978-ban is a forradalmi vívmányok - az államosítások, az agrárreform, a munkásellenőrzés - védelme lesz. ezeket az ország alkotmánya is magában foglalja. a kommunisták szilárdan védelmeznék fogják az ország függetlenségét, amelyet imperializmus fenyeget bizonyos, a monopolista csoportok gazdasági és politikai hatalmának visszaállítására történő belső erők támogatásával.

/folyt. köv./

- 40 -

14.45 bh *el 15.10*

kk. 41. /cunhal... folyt./ bh

a pkp nagy nemzeti erőfeszítéseket javasol a válságból való kilábolásra. ezeknek az erőfeszítéseknek első sorban belső erő- és energia-forrásokra kell támaszkodniok. a jobboldallal kötött, természetellenes koalícióra támaszkodó szocialista kormány nincsen olyan helyzetben, hogy ilyen típusu politikát folytasson, nem fogja a nemzet egyetlen problémáját sem megoldani, ellenkezőleg tovább fogja rontani helyzetét és ezért kudarcra van ítélve - hangoztatta cunhal, majd tagadta, hogy a kommunista párt rendszeresen és kizárólagosan ellenzéki politikát folytatott volna. emlékeztetett arra, hogy a kereskedelmi és fizetési mérleg deficitjére való tekintettel a kommunista párt volt az első, amely a megszorítások politikáját javasolta. ezeket a megszorításokat azonban a párt nem úgy értelmezi, ahogyan a kapitalisták és a burzsoá pártok. a megszorítások politikája nem jelentheti azt, hogy a válság költségeit a dolgozóknak kell megfizetniük, miközben sok milliárddal kártalanítják a kisajátított tőkések és földbirtokosokat. a spanyol dolgozók nemcsak arra készek, hogy elfogadják a megszorítások politikáját, hanem készek aktívan közre is működni végrehajtásában, de ehhez az szükséges, hogy jogaikat biztosítsák és abbamaradjon az az offenzíva, amelynek célja a nagytőke hatalmának visszaállítása.

portugália mai súlyos problémáit illetően a pkp magatartását nem az a törekvés határozza meg, hogy előnyöket szerezzen magának. továbbá is arra törekszünk, hogy hozzájáruljunk ezeknek a problémáknak a megoldásához, kiutat találva a gazdasági és pénzügyi válságból oly módon, hogy egyben megőrizzük a demokratikus rendszert s megvédjük a nemzeti függetlenséget - hangsúlyozta alvaro cunhal.

---

kk.42. wilson cáfolata

lb-ju ng l o n d o n , 1978. február 2. /mti/

sir harold wilson volt brit miniszterelnök a times-nak adott nyilatkozatában kereken cáfolta „a pencourt dosszié”, című, miniszterelnökségének utolsó idejéről szóló könyv minden főbb állítását, amelyek megjelenés előtt a daily mirrorban láttak napvilágot. a könyv szenzációként tárlt részletei üldözési és kém-mániában szenvedő emberként festik le a hivatali ideje vége felé járó wilson, aki - ráadásul - alig öt héttel lemondása után maga invitálta lakására a bbc két riporterét, hogy feltárja nekik különböző titkait és aggodalmait.

/folyt. köv./

15.20/ju *el 15.30*

- 41 -

kk.42. /wilson ... 1. folyt./-ju

wilson most kijelentette a times-nak, hogy szó sem volt lemondásának olyan célzatu időzítéséről, hogy eltereljk a figyelmet margit hercegnő, a királynő huga házasságának egyidejű felbomlásáról. a volt kormányfő azt is cáfolta, hogy ő kezdeményezte volna a könyvet. saját verziója szerint a dél-afrikai ügynökök angliai felforgató tevékenységéről szóló parlamenti megjegyzései felkellették a bbc figyelmét és maga sir charles curran akkori vezérigazgató kérte fel, hogy legyen segítségére két riporterének a gyanus dél-afrikai machinációk feltárásában. wilson sorra cáfolta a könyv többi állítását is, amelyek például az ő kijelentéseire utalva megbizhatatlan, reakciós jobboldali csoportról beszéltek a titkosszolgálaton belül. /lászló balázs/
--

kk.43. Libanon

fk/pr-ju ng   b e i r u t , 1978. február 2. /mti/

az adn libanoni tudósítójának helyszíni jelentése szerint újra erősödőben van a jobboldal terrorja a haladó erőkhöz szemben. a „middle east reporter”, című beiruti lap az év első négy hetének mérlegét megvonva, 56 bombatámadásról és fegyveres merényletről számol be. az ország válsággócában, a dél-libanoni térségben viszonylagos nyugalom után a fegyveres harc újabb fokozódása figyelhető meg. a jobboldali erő katonai jellegű erőfeszítéseik mellett nagy súlyt fektetnek arra, hogy megszilárdítsák szervezeti egységüket.

a libanoni front az észak-libanoni zghorta városában megtartott kétnapos konferenciáján további három évre megerősítette tisztségében camille chamoun elnököt és edouard honein főtitkárt. az ország jobboldali erőit egyesítő libanoni front chamoun nemzeti liberális pártjából, a gemajel-féle falangista pártból és több más, kisebb csoportokból tevődik össze. a szerdán végetért tanácskozás résztvevői a baloldal visszaszorításának szervezeti és tartalmi kérdéseit vitatták meg. a konferenciáról kiadott közleményben a libanoni front állást foglalt a palesztinok libanoni jelenlétének felszámolása mellett. chamoun szerint a palesztinok két évnél nem maradhatnak tovább az országban.

/ folyt. köv./

15.30/ju

- 42 -

z

kk 43. / libanon ... folyt./-ju

mint az adn libanoni tudósítója ezzel kapcsolatban megjegyzi, a 400 ezer palesztin jelenléte valóban nagy szociális és gazdasági teherként jelent az alig 3 milliós libanon számára. de - mint ahogy ezt a „demokratikus front palesztina felszabadításáért”, /fdlp/ elnevezésű szervezet egyik funkcionáriusa megfogalmazta - „nem a mi bűnünk, hogy itt kell élnünk libanonban. hazánk az izrael által megszállt palesztina, ahová egyszer majd visszatérünk. nem akarunk libanonban maradni, de azt senki sem tudja megmondani, hová is mehetnénk most,„.

libanoni jobboldali források azt állították, hogy az ország déli részén fekvő tyr kikötővároson keresztül fegyverszállítmányok érkeztek a palesztin erőkhöz számára. a wafa palesztin hírügynökség megcáfolta az álhírt, rámutatott: e koholmány annak leplezésére szolgál, hogy a beirut közelében fekvő junie kikötőjében éppen most folyik a jobboldali erőkhöz szánt tetemes fegyverszállítmányok kirakása. /adn, afp, upi/
--

kk 44. koreai emlékirat

a-hj/hj-ju br

p e h n j a n , 1978. február 2.

„ a koreaiak békés úton, saját erejükből akarják véghezvinni országuk egyesítését,„ - szögezi le szerdán kiadott emlékiratában a koreai népi demokratikus köztársaság kormánya. a dokumentum egyszersmind megállapítja: „ a knkc kormánya és népe szembeáll minden olyan törekvéssel, amely korea megosztottságának véglegesítését szolgálja,„.

az emlékirat követeli, hogy az egyesült államok változtassa meg koreával kapcsolatos politikáját és az ensz határozatának megfelelően haladéktalanul vonja ki csapatait és tömegpusztító fegyvereit dél-koreából.

/ folyt. köv./
16.40/ju

- 43 -

z

kk 44. / koreai ... 1. folyt./-ju

„, japán ne tegyen olyan lépéseket, amelyek korea megosztottságának véglegesítését szolgálják, mert az amerikai politika illetén követése ellentétben áll nem csupán a koreai, hanem a japán nép érdekeivel is, - hangsúlyozza az emlékirat. „, korea egyesítése az ázsiai és a világbéke ügyének része, ezért a a kndk kormány és népe felkéri a szocialista és el nem kötelezett államok, valamint minden békeszerető ország kormányát és népét: szálljanak szembe a két korea diplomáciai elismerésének elvével, az ensz-be történő megosztott felvétel melletti érveléssel és minden más olyan törekvéssel, amely korea újraegyesítése ellen irányul.,,

az emlékirat hangot ad annak a reménynek, hogy az amerikai és a japán nép felismeri kormánya koreával kapcsolatos állásfoglalásának reakciós voltát és fellép az ellen. /kca/

--

kk 45. kijev - hózivatar

a-fo-ju br k i j e v , 1978. február 2. /mti/

a helyi viszonyok között kivételesnek tekinthető időjárás jelenség tette próbára a kijevieket az elmúlt két napban: csaknem 48 órán keresztül egyfolytában szakadt a hó az ukrán fővárosban. az ok: kijev fölött találkozott a balkán-hegységből érkezett meleg, nedvességet hozó ciklon az ural-hegységből nyugat felé tartó anticiklonnal.

bár az ukrán meteorológusok adatai szerint ilyesmi csak 10-15 évenként fordul elő ezen a vidéken, a város mégis felkészülten fogadta a hózivatar, nem volt fennakadás a közlekedésben és a szállításban, sem pedig a vállalatok, üzemek munkájában.

/ folyt. köv./

15.45/ju

- 44 -

kk 45. / kijev ... 1. folyt./-ju

ennek biztosítása nem kis erőfeszítésbe került a kijevieknek: mint vlagyimir guszjev kijevi tanácselnök a taszsz tudósítójának elmondta, többszáz talajgyalu, motoros kotró- és rakodógép dolgozott az utcák megtisztításán: munkájukat a lakosság is segítette, mintegy ötvenezeren vettek részt önkéntesen a hó eltakarításában.

míg a felnőttektől komoly helytállást kívánt a ciklon és az anticiklon harca, a gyerekek vidáman fogadták a rengeteg havat, számukra ez az igazi télrel való találkozást jelentette. /taszsz/

--

kk 46. külpolitikai hireink jegyzéke 1978. február 2-án 16.00 óráig

bh/ pi

1978. február 2./mti/

1. várható
2. olasz munkások - ellentétek
3. tanácskozás a sajtó feladatairól
4. vöröskereszt - ujnácik
5. tudományos és gazdasági hírek a szocialista országokból
6. etiópia - szomália
7. cia ígéretések
8. carter-panama
9. soares kormányprogramja - előzetes
10. szaljut - 6. - tankolás
11. nicaragua

/ folyt. köv./

15.55/jun

- 45 -

R

kk 46. / külpolitikai ... folyt./-ju

12. latin-amerika
13. leber - pártvezetők
14. nagygyűlés addisz abebában
15. rövid hírek
bécs: osztrák-spanyol egyezmények
manila: új párt
bogota : kábitószér
porto: rablás
16. latin-amerikai békekonferencia
17. közel-kelet
18. algiri csucs
19. tito beszéde
20. dharsono
21. bécsi tárgyalások - pravda
22. usa - fegyverek
23. rövid hírek
berlin: knutsen
szófia: benin
islamabad: munkáskonferencia
24. brit leszerelési javaslat
25. kina - fegyvervásárlások
26. thaiföld - kambodzsa
27. afrikai hírek
28. tisztogatás a kínai hadseregben
29. usa - nyugat-európa
30. usa - asean - pravda
31. rövid hírek
nyugat-berlin: carter
belgrád: el nem kötelezettek

bukarest: izraeli kp
32. újabb kambodzsai provokáció
33. nszk - zaire
34. halászati vita - bonn
35. jarosewicz lengyel sajtó
36. spanyol parlament
37. marchais - barre
38. leszerelési értekezlet
39. bonn - kormányalakítás
40. színes hírek a szocialista országokból
41. cunhal-interju
42. wilson cáfolata
43. libanon
44. koreai emlékirat
45. kijev-hóživatar
46. hirjegyzék

--

16.00/junm

- 46 -

R

kk 47. rövid hírek

lp-gy-már-leh ju ng

1978. február 2. /mti/

h a n o i : szakszervezeti kongresszus

a vietnami szakszervezetek szövetségének végrehajtó bizottsága május 8-ára összehívta a szakszervezetek negyedik kongresszusát. a tanácskozáson a szakszervezeti mozgalom képviselői megvonnák az elmúlt időszak eredményeinek mérlegét és meghatározzák az új feladatokat. a kongresszuson újraszervezik a végrehajtó bizottságot. /mti/

k o t o r : jubileum

kotorban szerdán ünnepélyesen megemlékeztek az osztrák-magyar monarchia ott állomásozott haditengerészei felkelésének 60. évfordulójáról. az ünnepségen jelen volt az 1918 február 1-3-án lezajlott történelmi esemény még élő öt résztvevője is. /mti/

r i j e k a : különleges szerelvény

rijekából csütörtökön egy 14 tengelyes különleges vasuti szállító kocsin utnak indították krskóba az első jugoszláv atomerőmű 165 tonna súlyú rotorját. a szerelvény 45 óra alatt teszi meg az utat az ismert adriai kikötővárosból zágrábon át a szlovéniai krskóba. a különleges vagon az nszk államvasutai bocsátották a jugoszláv vasút rendelkezésére. a krskói atomerőmű berendezéseit az egyesült államokban gyártották és hajón juttatták el rijekába. /mti/

/ folyt. köv./

16.45/ju

- 47 -

R

kk 47. / rövid hírek ... 1. folyt./-ju

b e r n : külügyminiszter

pierre aubert, svájc új külügyminisztere hivatalba lépése alkalmából a der bund című napilapnak adott nyilatkozatában elmondotta, hogy hazája tevékenyen hozzá kíván járulni a béke megőrzéséhez és a népek közötti együttműködés elmélyítéséhez. „ a hagyományos semlegesség keretein belül aktivizálni és dinamizálni szeretném svájc külpolitikáját, - jelentette ki pierre aubert. /taszsz/

m a d r i d : pártközi vegyesbizottság

szerdán megtartotta első ülését az a pártközi vegyesbizottság, amely a spanyol szocialista munkáspárt és a szocialista néppárt vezetőségének megállapodása alapján a spanyol szocialista mozgalom egységének helyreállításáról, a két párt újraegyesüléséről tárgyal. a szerdai első találkozón, amelynek légköre mindkét fél szerint kitűnő volt, elhatározták, hogy meggyorsítják a tárgyalások ütemét, hogy a két szocialista párt az esedékes községtanácsi választásokon már együtt indulhasson. /mti/

--

kk 48. vietnam-kambodzsa

a-sa-dm-ju br ng h a n o i , 1978. február 2. /mti/

a vna vietnami hírügynökség jelentést tett közzé a vietnami szocialista köztársaság területe ellen kambodzsa által elkövetett újabb támadásokról.

/ folyt. köv./

16.55/ju

- 48 -

R

kk 48. / vietnam... 1. folyt./-ju

január 21-28. között a kambodzsai csapatok több ízben indítottak támadóakciót a vszk területe ellen, tűz alá vették a határmenti gia lai-kontum és dac lac tartományokat a központi fennsíkon. tay ninh tartományban január 27-én a támadás során a kambodzsaiak mintegy 200 katonája meghalt, illetve megsebesült.

január 30-án kambodzsai hadihajók tüzet nyitottak a sziámi-öbölben, ha tien város közelében tevékenykedő halászbárkákra. ugyanezen a napon kambodzsai területről nehéztűz-zérséggel támadták an giang tartomány székhelyét.

január 31-én zérségi tüzet nyitottak tay ninh tartomány központjára, amely mindössze 90 kilométerre van ho si minh várostól. a határmenti tartomány lakosai közül 30-an meghaltak, illetve megsebesültek. /taszsz/

--

kk 49. szaljut-6 - üzemanyag-töltés

ki-ju nt m o s z k v a , 1978. február 2.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

zökkenőmentesen töltötték át az üzemanyagot a szaljut-6. ürrállomáson a progressz teherszállító űrhajó tartályaiból. a kényes műveletet maguk az űrhajósok irányították, azonban a földi központ a telemetrikus berendezések segítségével követte a folyamatot. a feltöltést hosszas előkészületek előzték meg: előbb el kellett távolítani egy különleges szivattyúberendezéssel az ürrállomás üzemanyagtartályaiban felgyülemlött gázokat.

/ folyt. köv./
17.00/ju

- 49 -

R

kk 49. / szaljut-6. ... folyt./-ju

a bonyolult feladat miatt romanyenkónak és grecskónak a megszokottnál korábban volt ébresztője, már reggel fél hétkor munkához láttak, s az áttöltés munkáját moszkvai idő szerint reggel 7.24 órakor kezdték meg, a műszerek, berendezések ellenőrzésével. a műveleteket úgy szervezték meg, hogy az ürállomás az áttöltés egész folyamat alatt a rádió-láthatóságon belül legyen, vagyis a földi központ állandóan kapcsolatot tarthasson fenn az ürállomással és ellenőrizhesse a feltöltést.

a világűr első tankolási manőverét rendkívül hosszú előkészítő munkával dolgozták ki: a szaktudósok két-két és fél évig tartó elméleti kutatással és kísérletekkel alakították ki a legmegbízhatóbb módszert. a feltöltés sikere azt jelenti, hogy az ürállomás élete gyakorlatilag többszörösére növelhető. hajtóanyag nélkül ugyanis az ürállomás lassan fékeződne az atmoszféra felső rétegeiben, pályája módosulna, végül a sűrűbb rétegekbe jutva megsemmisülne, ahogy ez elődeivel is történt. most viszont mód nyílik arra, hogy a szükségesnek megfelelően mindig végrehajtsák a korrekciókat és az ürállomást azonos pályán tartásuk. ugyanakkor elegendő hajtóanyag áll rendelkezésre az orientációs műveletekre, az ürállomás megadott irányba fordítására is a kormányzórakétáknak.

az újabb sikeres szovjet első kísérletnek így szinte felmérhetetlen jelentősége van a jövő számára: a most kidolgozott módszer gyakorlatilag „korlátlan”, élettartamot jelent - mint bebizonyosodott, már a jelenlegi módszerekkel lehetőség kínálkozik nemcsak a személyzet váltására, az utánpótlás rendszeres biztosítására és az üzemanyagfeltöltésre, hanem az elhasznált, elromlott berendezések, műszerek cseréjére is. az űrhajósok naponta ellenőrzik valamennyi fontos berendezés működését, szükség esetén - a javítások, vagy cserék idejére tartalék-berendezéseket helyeznek üzembe, vagy a teherszállító űrhajóval feljuttatott alkatrészeket beépítik az elhasználtok helyére.

--

17.10/ju

- 50 -

R

kk 50. sztálingrádi csata - évforduló

ki-ju nt m o s z k v a , 1978. február 2. /mti/

a sztálingrádi csata egykori hősei, a 62. és a 64. gárdahadsereg egykori katonái és a hős város lakosai együtt emlékeztek meg csütörtökön a második világháború fordulópontját jelentő nagy győzelem 35. évfordulójáról. 1943 február 2-án jelentette be a szovjet tájékoztató iroda, hogy a városban a hadműveletek befejeződtek, a körülzárt német hadseregcsoportot teljesen felszámolták.

az emlékünnepek során a harcok egykori résztvevői, a város vezetői és a lakosság képviselői megkoszorúzták a sztálingrádi csata ismeretlen hősének emlékművét, majd a harcok egykori központjánál, a mamajev -dombon álló monumentális emlékműnél gyűltek össze, hogy tisztelettel adózzanak egykor életüket áldozott társaik emlékének.

volgográd üzemeiben, gyáraiban ünnepi műszakokkal tisztelegtek az évfordulón a hősöknek. a városban sok helyütt koszorúzták meg a kisebb emlékműveket, emléktáblákat. a szovjet ország minden részéből összesereglett egykori védőket művelődési otthonokban, iskolákban látták vendégül, hogy együtt idézzék fel a nagy csata napjait.

--

kk 51. bhutto

hf/ju ng l a h o r e , 1978. február 2. /mti/

zulfikar ali bhutto volt pakisztáni miniszterelnököt választási csalás, hatalommal való visszaélés, állami pénzek hűtlen kezelésének vádjával, összesen hat vádpontból álló vádirat alapján vonják felelősségre. a volt kormányfőt február 21-re idézték a rahman bíró által vezetett különleges bíróság elé.

/ folyt. köv./

17.15/ju

- 51 -

R

kk 51. / bhutto ... folyt./-ju

khalid ranjha ügyész közlése szerint bhuttót a többi között azzal vádolják, hogy pártja pénzét magáncélokra használta fel, választási csalásokat követett el és adóbevallásakor nem tüntetett fel egy tulajdonában lévő 1 000 acre-os /400 hektár/ földterületet. a szeptember óta börtönben lévő bhuttót minden egyes vádpont alapján hét évi börtönbüntetéssel és magas pénzbírsággal sújthatják.

általában megbízható források értesülése szerint a napokban szabadlábra helyezték bhutto egyik volt munkatársát, ghulam husszaint, a pakisztáni néppárt főtitkárát. /reuter/

--

kk 52. Leber-csütörtök

or-ju nt

b o n n , 1978. február 2. /mti/

csütörtökön egész nap zárt ajtók mögötti konzultációk sorozatával folytatódott a nyugatnémet kormány kényszerű átalakításának előkészítése. georg leber hadügyminiszter lemondási szándékának bejelentése után schmidt kancellárral együtt tájékoztatta a két kormánypárt, az spd és az fdp vezetőit. a kancellár külön-külön fogadta azokat a minisztereket, akinek neve a kabinet átalakításánál szóba jöhet.

meg nem erősített értesülések szerint pénteken kora délután rendkívüli ülést tart a szociáldemokrata párt parlamenti képviselőcsoportjának elnöksége. az ülés témája várhatólag a szociáldemokrata hadügyminiszter visszalépése és az utód kijelölése lesz. bomban biztosra veszik, hogy -jól- lehet schmidt szerdai döntésének felülvizsgálására kérte fel lebert - a hadügyminiszter megmarad eredeti elhatározása mellett és lemond .

--

17.17/ju

- 52 -

2

kk. 53. ponomarjov

a/sa/dm/rj br ng

n e w y o r k , 1978. február 2./mti/

az amerikai-szovjet kereskedelmi-gazdasági tanács vezetősége szerdán találkozót rendezett a szovjetunió legfelsőbb tanácsának küldöttsége tiszteletére. a delegációt borisz ponomarjov, a legfelsőbb tanács nemzetiségi tanácsa külügyi bizottságának elnöke, az szkp kb pb póttagja, a központi bizottság titkára vezeti. a találkozón résztvettek az egyesült államok üzleti köreinek neves személyiségei, a gyáripárosok országos szövetségének vezetői is.

a vendéglátók ez eszmecsere során elmondották, hogy az amerikai üzleti körök sikraszállnak a kapcsolatok további fejlesztése mellett, szorgalmazzák a két ország közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatok bővítését, mert az mindkét nép érdekeit szolgálja. a találkozón az amerikai házigazdák kifejezték azt a reményüket is, hogy - a meglevő nehézségek ellenére - növekszik majd a kétoldalu árucsereforgalom.

borisz ponomarjov a találkozón rámutatott, hogy a szovjetunió a jövőben is az egyenlőség és a kölcsönös előnyök tiszteletben tartása alapján kívánja fejleszteni a két ország kereskedelmi-gazdasági kapcsolatait. kijelentette, hogy a szovjetunió vezetői nagy figyelmet szentelnek az egyesült államokhoz fűződő gazdasági kapcsolatoknak, mivel ezek fejlesztése az egész világ békéjének megszilárdulását célozza és így nem csak a két országnak áll érdekében, hanem az összes népeknek.

a szovjet küldöttség vezetője a továbbiakban kifejtette a szovjetunióknak a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdulására vonatkozó elvi álláspontját, hangsúlyozva, hogy országa mindent megtesz a fegyverkezési hajszá megfékezésére.

az amerikai üzleti körök képviselői üdvözlétet intéztek leonyid brezsnyevhez és a szovjetunió más vezetőihez.

a szovjet küldöttség tiszteletére ugyancsak szerdán fogadást adtak az egyesült államok állandó ENSZ-képviselőtének székhelyén. /taszsz/

--

17.15 rj

-53 -

2

kk. 54. a sah indiában

vz/rj ng u j - d e l h i , 1978. február 2./mti/

mohammad reza pahlavi iráni sah és felesége csütörtökön többnapos, hivatalos látogatásra az indiai fővárosba érkezett. a repülőtéren nilam szandzsiva reddy államfő, morardzsi deszai miniszterelnök és az indiai kormány több tagja fogadta a vendégeket. /taszsz, reuter, afp/

hirügynökségi jelentések szerint az indiai rendőrség mintegy 150, uj-delhiben tanuló iráni diáknak biztonsági okokból megtiltotta, hogy elhagyja szálláshelyét. ennek ellenére körülbelül hatvan iráni és többszáz indiai diák zajos sah-ellenes tüntést rendezett az iráni államfő érkezésekor, és összeesett a rendőrséggel. a rendőrök több diákot őrizetbe vettek. /ap, reuter/

--

kk. 55. ciprus

hf/rj bs a n k a r a , n i c o s i a , 1978. február 2./mti/

a ciprusi közösség közötti tárgyalások felújítását célzó török javaslatok végleges formába öntése végett csütörtökön ciprusra utazott mumtaz soysal professzor, törökország legfőbb alkotmányjogi szakértője. a professzort januárban nevezte ki büilent ecevit kormányfő, hogy segítse a ciprusi török felet a közösség közötti tárgyalások következő fordulóján előterjesztendő javaslatok kidolgozásában. mint emlékeztet, ecevit kormányfő kurt waldheim ensz-főtitkár januári ankarai látogatása idején ígéretet tett arra, hogy a ciprusi török fél konkrét javaslatokat fog benyújtani a felújított tárgyalásokon.

tasszosz papadopulosz, a kétoldalu tárgyalásokon résztvevő ciprusi görög küldöttség vezetője csütörtökön az agon című ciprusi napilapnak adott interjújában mérsékletre intette a ciprusi görög felet a várható török javaslatokkal kapcsolatban. rámutatott, hogy helytelen lenne előre, sajtóértesülések alapján elutasítani a török javaslatokat, amikor azok még nem öltöttek végleges formát. a ciprusi török fél javaslatait waldheim ensz-főtitkár keresztül juttatja majd el a sziget görög közösségének vezetőihez. /reuter/

--

17.25 rj

-54 -

R

kk 56. szadat körut

ky-ju nt

k a i r ó , 1978. február 2.

kereszty andrás, az mti tudósítója jelenti:

szadat egyiptomi elnök csütörtökön elindult körutjára, amelynek során marokkóba, az egyesült államokba és hat európai országba utazik. szadat nem adott részletes nyilatkozatot a kairói repülőtéren indulása előtt, mindössze kifejezte reményét, hogy utja „hozzájárulás lesz a békefolyamathoz„.

a csütörtök estét és az éjszakát szadat marokkóban töltötte. a marokkói megálló inkább demonstratív lépés szadat részéről. a marokkói vezetés volt ugyanis az első az arab országok közül, amely fenntartás nélkül támogatta az egyiptomi elnök legutóbbi politikai lépéseit. marokkó cserében politikai támogatást vár egyiptomtól, a marokkónak egyre nagyobb gondot okozó saharai konfliktus ügyében. szadat utjának leg hosszabb ideig tartó része az egyesült államokbeli látogatás lesz. annak ellenére, hogy a camp david-i és washingtoni tárgyalásokat - atherton külügyi államtitkár útján - előzetesen egyeztetették, és azon egyiptomi hivatalos nyilatkozatok ellenére, miszerint „nézetazonosság„ van kairó és washington között „a békés rendezés kérdéseiben„, az egyiptomi főváros amerikai körei nem sokat várnak az uttól. „az egyesült államok a legmesszebbre ment„, hangoztatják és most „egyiptomon és izraelen a sor a nézetkülönbségek áthidalására„. az egyiptomi és az izraeli álláspont - sem atherton útja nyomán, sem a három napig tartó katonai megbeszélések követően / amelyek egyiptom és izrael között a kairói tavra palotában folytak/ - semmit sem közeledett - az általános rendezést illetően.

az al-gumhuriya című kairói napilap csütörtöki száma azt írta, hogy az athertonnal folytatott kairói megbeszélések „megmutatták, hogy az egyiptomi és az izraeli álláspont között még mindig mély a szakadék és alapvetők a két fél közötti különbségek az általános rendezés kérdéseiben„. a vitás pontok változatlanok: izrael nem hajlandó visszavonulni az 1967-es határokra, ragaszkodik a sinai félsziget északi részén létesített izraeli települések fenntartásához, elutasít mindenféle javaslatot a palesztin kérdést illetően.

ugyanakkor a katonai bizottság - amely szigorúan csak kétoldalu témákkal foglalkozik - úgy tárgyal, mintha már meg lenne az „elvi nyilatkozat„. szadat elnök útja miatt felfüggesztették ugyan a két hadügyminiszter - al-gamazi és weizman - megbeszéléseit, de a hivatalos szóvivők által ismertett tárgyalási témák konkrét politikai-katonai alkudozásra vallanak. a katonai bizottság tanácskozásának folytatásáról később döntenek hivatalosan. ez nem történik előbb szadat elnök hazatérésekor.

--

16.25/ju

- 55 -

R

kk. 57. olasz kormányválság - dc

se/rj nt r ó m a , 1978. február 2.

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

éleződtek az ellentétek az olasz kereszténydemokraták különböző áramlatai között a dc vezetőségének péntekre összehívott ülése előtt. a kereszténydemokrata párt megosztott a kommunistákkal való további együttműködés tartalmát és terjedelmét illetően.

a jobbszárnyhoz sorolt „százak csoportja”, akik a kormányválság kirobbanásakor levelet irtak pártjuk vezetőségének, elutasítva az okp bevonását mind a kormányba, mind egy parlamenti többségbe, csütörtökön újabb nyilatkozatban követelték a kereszténydemokrata vezetőktől, hogy pénteki ülésükön tartsanak ki a kommunistákkal szembeni elutasító magatartásuk mellett. a „héják”, szerint az okp-val azért nem szabad szorosabbra vonni a viszonyt, mert ez újabb állomás volna a „történelmi kompromisszum”, utján, amit a dc semmilyen körülmények között sem fogadhat el. véleményük szerint a kommunisták -/ és más pártok/ javasolta „politikai fordulat”, szembenállna az ország érdekeivel, súlyosbitaná a gazdasági bajokat és megrontaná olaszország nemzetközi kapcsolatait. a jobbszárny a tavaly júliusi programmegállapodás kiigazítására akarja korlátozni a kommunistákkal való együttműködést.

a jobbszárnyal szemben a dc józanabb áramlataihoz tartozó nyolcvan képviselő elutasította a rendkívüli választás gondolatát és felszólította a dc vezetőit, kövessenek el mindent, hogy azt elkerüljék. az egyik képviselő, a balszárnyhoz sorolt mastella kijelentette: a dc-nek tudomásul kell vennie, hogy lényegesen megváltoztak a politikai erőviszonyok, alkalmazkodnia kell az új valósághoz, el kell fogadnia, hogy az okp nagyobb felelősséget vállaljon az ország irányításában.

a nagytőkés körökhöz közelálló corriere della sera csütörtökön arra szólította fel a kereszténydemokrata köröket, hogy komolyan vegyék fontolóra egy olyan átmeneti kormány megalakításának lehetőségét, amelyben „független technokraták”, is helyet kapnának és amellyel az év végéig - tehát az elnökválasztásig - kihuzhatnák.

/folyt.köv./

18.05 rj

-56 -

R

kk. 57. / olasz... 1. folyt./rj

a lap arra alapozza javaslatát, hogy a rendkívüli választás nem feltétlenül hasznos a dc szémszögéből, hiszen nemcsak az okp-val szemben szigetelődhet el, hanem a politikai változást ugyan-csak sürgető közbülső pártokkal szemben is. vajon a dc-nek kifizetődne, hogy a jobboldallal együtt vivja meg választási kampányát - teszi fel a kérdést a polgári lap.

--

kk. 58. bulgária - önellátás, területi fejlesztés

tj/rj ai s z ó f i a , 1978. február 2./mti/

temesi jános, az mti tudósítója jelenti:

szófiában csütörtökön országos tanácskozáson vitatták meg két fontos, tavaly hozott párthatározat eddigi végrehajtását. a konferencián felszólalt todor zsvkov, a bkp kb első titkára, az államtanács elnöke. a tanácskozás napirendjén a településhálózat fejlesztése és a lakosság alapvető élelmiszerekkel való önellátása szerepelt.

a bkp kb tavaly márciusi plénumán elfogadott településhálózatfejlesztési határozat lényege: az ország felosztása - a jelenlegi adottságok figyelembe vételével - különböző rendeltetésű mikro-körzetekre, az egyes területek közötti harmónikus kapcsolatok biztosítása, a környezetvédelmi szempontok fokozott érvényesítése.

a lakosság alapvető élelmiszerekkel való önellátását célul kitűző kb-határozat értelmében az ország valamennyi megyéje köteles megtermelni a legfontosabb élelmiszereket saját lakossága számára, „belső import”, csak a mezőgazdasági szempontból rendkívül kedvezőtlen fekvésű megyék esetében engedhető meg. /mti/

--

18.10 rj

-57 -

R

kk 59. algiri csucskonferencia

fm/fm-ju bs   a l g i r , 1978. február 2. /mti/

algirban csütörtökön délután megnyílt a szadati külön-
utas politikát ellenző négy arab ország - algéria, szíria,
libia, a jemeni népi demokratikus köztársaság-, valamint a
palesztinai felszabadítási szervezet magasszintű vezetői-
nek csucstalálkozója.

huari bumedien algériai államfő nyitotta meg a két-
napos találkozót, amelyen részt vesz hafez asszad szíriai
elnök, abdul fattah iszmail, a jemeni népi demokratikus
köztársaságban kormányon lévő nemzeti front egyesített poli-
tikai szervezetének főtitkára, abdusszalam dzsallud, a
libiai legfelsőbb népi kongresszus legfelsőbb titkárságának
tagja és jasszer arafat, a pfsz vb elnöke.

moamer el-kadhafi libiai államfő betegségére hivatkoz-
va távol maradt a csucskétekezés megnyitásától. /afp/
--

kk 60. arab diplomácia

fm/fm-ju bs   1978. február 2. /mti/

r a b a t

anvar szadat egyiptomi államfő csütörtökön délután nyolc
országot - marokkó, az egyesült államok, nagy-britannia, nszk,
ausztria, románia, franciaország és olaszország - érintő
körútjának első állomására, rabatba érkezett. /upi/

/ folyt. köv./

18.25/ju

- 58 -

R

kk 60. / arab ... 1. folyt./-ju

p e k i n g

a csütörtökön délelőtt pekingbe érkezett hasszán el-tohami
egyiptomi miniszterelnökhelyettest a nap folyamán fogadta li
hszjen-nien, a kínai népköztársaság államtanácsának alelnöke.
tohami, az új kina hírügynökség szerint, ,,a kínai
kormány meghívására baráti látogatást,, tesz kínában. a látó-
gatás célja - mint a reuter írja, - az, hogy ,,a kínai vezetők-
nek kifejtse a közel-keleti helyzettel kapcsolatos egyiptomi
álláspontot,,. /reuter/

--

kk 61. dél-jemen-1.

ki ju nt   m o s z k v a , 1978. február 2.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

a közel-keleti helyzetről, más időszerű nemzetközi kér-
désekről, valamint a szovjetunió és a jemeni népi demokratikus
köztársaság kapcsolatairól volt szó alekszej koszigin szov-
jet miniszterelnök és a hivatalos látogatáson a szovjetunióban
tartózkodó ali nasszer mohammed hasszani dél-jemeni miniszter-
elnök csütörtöki megbeszélésein.

a tárgyaláson nagy figyelmet szenteltek a közel-keleti prob-
lémának. megállapították, hogy az egyiptomi-izraeli különutas
alkudozások, lépések, amelyeket az imperializmus támogat, rend-
kívül kiélezték a helyzetet. a felek megállapították: ez
különösen sürgető szükségessé teszi, hogy megvalósítsák az
igazságos és tartós rendezést, amelynek alapja az izraeli
csapatok kivonása valamennyi megszállt arab területről és a
palesztin arab nép törvényes nemzeti jogainak elismerése.

koszigin és ali nasszer mohammed hasszani tárgya-
lásain szó volt az északkelet-afrikai, illetve a vörös-tenger
térségének kérdéseiről.

/ folyt. köv./

18.30/ju

- 59 -

R

kk 61. / dél-jemeni .... folyt./-ju

a kölcsönös politikai, gazdasági és más jellegű kapcsolatokról szólva a felek aláírták: a jövőben is mindkét részről arra törekednek, hogy bővítsék és elmélyítsék a két ország barátságát és sokoldalú kapcsolatát, minden eszközzel elősegítsék a nemzetközi feszültség enyhítését, a népeknek a gyarmatosítás és a fajüldözés maradványai ellen vívott harcának sikerét, a békéért és a társadalmi haladásért folyó küzdelmet.

a tárgyalásokat meleg, baráti légkör jellemezte.

a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnöke csütörtökön koszorút helyezett el a szovjet állam megteremtője, lenin-mauzoleumán. megkoszoruzta az ismeretlen szovjet katonáinak sírját is.

--

kk 62. román-bolgár külügyminiszteri tárgyalások

a-ht/bm-ju bs   b u k a r e s t, 1978. február 2. /mti/

csütörtökön bukarestben folytatódott a tárgyalások george macovescu román és petr mladenov bolgár külügyminiszter között.

a felek a kétoldalú együttműködés bővítésével összefüggésben megvitatták, milyen konkrét lépéseket kell tenni azon csúcspontú megállapodások érvényesítéséért, amelyek főleg a kereskedelmi cserére és a gazdasági kooperációra vonatkoznak, a többi között harmadik piacon is. foglalkoztak az együttműködés elmélyítésével kulturális, műszaki-tudományos és konzuli téren egyaránt.

a bolgár külügyminiszter csütörtökön koszorút helyezett el a hősök emlékművénél. /agerpres/

--

18.35/ju

- 60 -

h

kk 63. usa - támadás a jogok és a szabadság ellen

hf-jubs   w a s h i n g t o n, 1978. február 2. /mti/

az amerikai szenátus jóváhagyta a szövetségi büntetőjogi törvényhozás reformjáról szóló törvényjavaslatot. ez számos olyan cikkelyt tartalmaz, amely szabad kezet ad a hatóságoknak a polgári szabadságjogok korlátozására, a politikailag másként gondolkodók üldözésére.

a törvénytervezet egyebek közt olyan cikkelyeket is tartalmaz, amelyek lehetővé teszik, hogy a hatóságok különböző ürügyekkel betiltsák a sztrájkokat és más tiltakozási formákat, korlátozzák a szólás- és sajtószabadságot, letartóztassák és börtönbe vessék az emberi jogokért küzdő mozgalom aktivistáit, másként gondolkodókat.

az amerikai közvélemény határozottan fellépett az emberi jogok elleni újabb támadással szemben. a faji és politikai elnyomás ellen küzdő országos szövetség, 15 másik társadalmi szervezettel együtt, országos harci kampányt indított a törvénytervezet ellen. /taszsz/

--

kk 64. szovjet polgári védelem

a-ht/bm-ju bs ai   m o s z k v a, 1978. február 2. /mti/

- a szovjet polgári védelem létét a jelenlegi időszakban az imperializmus agresszív törekvései teszik objektív szükségesszerűvé. amíg nem szűnik meg a fegyverkezési hajszája, és az új háborúra való készülődés, addig kénytelenek vagyunk tovább erősíteni polgári védelmünket -, jelentette ki a taszsz tudósítójának alekszandr altunyin hadseregtábornok, a szovjet polgári védelem parancsnoka.

/ folyt. köv./
18.45/ju

- 61 -

R

kk 64. / szovjet ... 1. folyt./-ju

a nyugati propaganda a legkülönbözőbb módszereket alkalmazza a „szovjet veszély”, koholmányának bizonyítására. ennek folytán az átlag-amerikai a szovjet polgári védelmet az „oroszok valamiféle titkos fegyverének”, képzelet, amely potenciálisan fenyegeti a nyugati országokat, s „a hadászati erőviszonyok egyensúlya megbomlásának veszélyét”, rejti magában.

a hadseregtábornok a továbbiakban rámutatott, hogy az egyesült államokban mind jobban sürgetik a különféle szárnyas-rakéták, bombázógépek és önjáró rakéták kidolgozásának finanszírozását. a pentagon mindent elkövet, hogy ugymond ártatlan harcászati fegyverként - a nato nyugat-európai országaira erőszakolja a neutronfegyvert. ilyen körülmények között az szkp és a szovjet kormány kénytelen gondoskodni az állam védelmi képességének szilárdításáról, a szovjet fegyveres erőik harci készenlétének fokozásáról.

altunyin hadseregtábornok kijelentette, hogy a polgári védelem alapvető rendeltetése: a feltételezett ellenség támadása esetén a fegyveres erőkkel vállalva megvédelmezni a lakosságot a tömegpusztító fegyverektől és más eszközöktől, a polgári védelem - gondos intézkedésekkel és a lakosság alapos felkészítésével - igyekszik enyhíteni a korszerű fegyverek pusztító hatását.

a tábornok aláhuzta, hogy a szovjet emberek kötelességüknek tekintik a haza védelmét, a védelmi potenciál tökéletesítését. ez a magyarázata annak, hogy a nép nagy bizalmat tanúsít a polgári védelem szilárdításában, humánus céljai és feladatai megvalósításában. napjainkban a polgári védelem az elemi csapások okozta károk helyreállítását tekintve legfontosabb feladatának. a polgári védelmi osztagok 1977-ben például aktívan résztvettek a kirgiziai árvízvédelmi munkálatokban, és közreműködtek az urali és a távol-keleti erdőtüzek megfékezésében.

a szovjet polgári védelem rágalmozói tevékenységének erről az oldaláról természetesen hallgatnak. fontosabb számukra, hogy elferdítsák polgári védelmünk humánus célkitűzéseit és feladatait-, huzta alá a hadseregtábornok.

/ folyt. köv./

18.50/ju

R

- 62 -

kk 64. / szovjet ... 2. folyt./-ju

a szovjetunió polgári védelme rendeltetésénél fogva soha senkit nem veszélyeztetett és nem veszélyeztet, egyáltalán nem fenyegeti a nyugati országokat és még kevésbé sérti, vagy sértheti a „szovjet-amerikai erőegyensúlyt”, - fejezte be nyilatkozatát a szovjet polgári védelem parancsnoka. /taszsz/

--

kk 65. bérmozgalom angliában

lb-ju nt

l o n d o n , 1978. február 2.

lászló balázs, az mti tudósítója jelenti:

angliában csütörtökön döntő szakaszába lépett az idei bérmozgalom, amikor két fontos szakmának, a bányászoknak és az erőművek dolgozóinak szakszervezete elutasította a tizszázalékos béremelési ajánlatot. ez az a két szakma, amely ha keményen lép fel bérkövetelése teljesítéséért, a legkönnyebben törheti át a kormány tiz százalékos bérnormáját.

az erőművekben dolgozók átlag 30-40 százalékos emelést követelnek és vezetők többször jelezték, hogy országos sztrájk-tól sem riadnak vissza, hogy azt kivívják. a tavaly őszi buzgalmi sztrájkot kísérő áramszünetek tanúsították elkeseredésüket és azt, hogy az ország napokig sem bírná ki egy teljes sztrájkot.

a bányászok szakszervezete névleg 90 százalékos követel. a vezetők viszont remélik, hogy az elmúlt hetekben területileg kötött termelékenység megállapodások, amelyek számottevően emelhetik a béreket, engedékennyé teszik majd a tagságot.

egyelőre mindkét szakszervezet további tárgyalásokon igyekszik jobb ajánlatot elérni a kormánytól.

--

1900/ju

- 63 -

R

kk 66. tunézia - szakszervezet

csr-ju bs

t u n i s z , 1978. február 2. /mti/

habib asurt, a tunéziai általános munkásszövetség /ugtt/ bebörtönzött főtitkárát csütörtökön leváltották tisztviselőből, és helyettesét, tidzsani abidot bízták meg a főtitkári teendők ideiglenes ellátásával. a február 25.-re összehívott rendkívüli kongresszuson új főtitkárt választanak. mindkét döntést az ugtt végrehajtó irodájának ülésén hozták.

a január 26-i általános sztrájk előtti összetételű végrehajtó iroda tagjai közül csak tidzsani abido volt jelen az ülésen, amelyen tizenhét regionális szakszervezet főtitkárai vettek részt. a régi végrehajtó iroda tizenegy tagját - habib asurral együtt - a rendőrség vallatja az általános sztrájk idején kitört lázongásokkal kapcsolatban. /afp/

--

kk 67. rövid hírek

lp-ju bs

1978. február 2. /mti/

d a c c a : indiai-óceán

banglades határozottan fellép azért, hogy az indiai-óceán térsége a béke övezetévé váljon -, jelentette ki ziaur rahman bangladesi államfő csütörtökön a hivatalos látogatáson daccában tartózkodó mauritiusi miniszterelnök, seewosagur ramgoolam tiszteletére adott fogadáson. rahman hangsúlyozta, hogy banglades a más országokkal fenntartott kapcsolataiban tiszteletben tartja a szuverenitást, a más országok belügyeibe való be nem avatkozás és a kölcsönös együttműködés elveit. /taszsz/

/ folyt. köv./

19.05/ju

- 64 -

R

kk 67. / rövid hírek ... 1. folyt./-ju

r ó m a : neofasiszták

ujfasisztákat ítélte el az olaszországi bari bírósága. a hat fiatal, akik fajüldöző fasiszta pártot akartak alakítani, a bíróság összesen nyolc év és hat hónap szigorított börtönbüntetésre ítélte. /ansa/

t o k i ó : influenzajárvány

japánban terjed az influenza: eddig 622 ezren betegedtek meg, jelentette be csütörtökön a japán egészségügyi minisztérium. a minisztérium szóvivője elmondotta: a múlt héten 446 ezer új influenzás megbetegedést vettek nyilvántartásba. a járvány miatt eddig 2922 iskolát be kellett zárni. /afp/

t o k i ó : balettverseny

tizenhat ország, köztük bulgária, csehszlovákia, kuba, lengyelország, mongólia, románia és a szovjetunió 39 balett-párosa vesz részt a művészi balett csütörtökön tokióban megkezdődött második nemzetközi versenyén. /taszsz/

v a r s ó : szépségverseny

több éves szünet után az idén ismét szépségversenyt rendeznek lengyelországban. a miss polonia cím elnyerője indul a miss europa és a miss universum címért folyó „küzdélemben”, a jelölteknek tanúságot kell adniuk művészi képességeikről is - például az ének, a tánc és a színjátszás terén. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai 9. sz. hírünk / soares/ 1 folyt. 2. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... észrevételeiket. csütörtökön több ...

az 1. folyt. 2. bek. 6. sorában: ... az ilyen feszültségek miatt ... kezdetű mondatot kérjük tárgyatalannak tekinteni!

/mti/

--

19.15/ju

- 65 -

R

kkk 68. egyiptom-izrael

fm/fm-ju bs

k a i r ó, 1978. február 2. /mti/

„kézzelfogható eredmény nélkül,, fejeződött be az egyiptomi-izraeli katonai tárgyalások második szakasza, jelentette a dpa nyugatnémet hírügynökség. az izraeli delegáció, élén ezer weizman hadügyminiszterrel, csütörtökön délután visszautazott tel aviv-ba.

egyiptomi lapjelentések szerint a két fél nem tudott közös nevezőre jutni sem a sinai-félszigeten létesített izraeli fél-katonai települések kérdésében, sempedig a megszállt arab területekről való izraeli kivonulás időrendi tervében.

az al-ahram című félhivatalos egyiptomi napilap csütörtökön azt írta, hogy weizman hadügyminiszter el akarta odázni a döntést az izraeli települések jövőjéről. ezzel szemben egyiptom ragaszkodott a megszállt területekről való „teljes izraeli kivonuláshoz,, s olyan biztonsági intézkedéseket javasolt, amelyek nem sértik az egyiptomi szuverenitást.

az al-akhbar szerint vita tárgyát képezte „a fegyvermentes övezetek létesítésének kérdése és az izraeli visszavonulás ütemterve,,. al-gamazi egyiptomi hadügyminiszter azt követelte - folytatta az al-akhbar -, hogy izrael nyolc hónapon belül ürítse ki a sinai-félszigetet és a határ mindkét oldalán létesítsenek fegyvermentes övezeteket. izrael ezzel szemben azt akarja, hogy a visszavonulást 3-5 éven belül hajtsák végre, s a határnak csak az egyiptomi oldalán létesítsenek széles fegyvermentes övezetet. izrael az arab területek kiürítésének és a palesztinai probléma rendezésének döntő kérdésében továbbra is konokul ragaszkodik expanzív álláspontjához. /adn, dpa/

--

19.30/ju

- 66 -

2

kk 69. finn parlament

sa/dm-ju bs

h e l s i n k i, 1978. február 2. /mti/

helsinki csütörtökön megnyílt a finn köztársaság parlamentjének tavaszi ülészsaka.

a megnyitó ülésen beszédet mondott urho kaleva kekkonen köztársasági elnök. foglalkozott a nemzetközi helyzettel, a világgazdaság jelenlegi állásával és szólt hazájának legfőbb gazdasági problémáiról.

mint hangsúlyozta, a nemzetközi helyzet homlokterében az ujesztendőben is az enyhülés elmélyítése és az együttműködés kiszélesítése áll. kekkonen rámutatott, hogy fokozni kell a leszerelés érdekében tett erőfeszítéseket, meg kell szüntetni a fegyverkezési hajszát, gátat kell vetni a nukleáris fegyverek elterjedésének.

a finn államfő külön kitért arra, hogy áprilisban lesz 30. évfordulója a szovjetunióval kötött barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának. a szerződés az ország külpolitikájának meghatározó tényezője.

az európai biztonság és együttműködés továbbfejlesztéséről belgrádban folyó tanácskozásról kekkonen kijelentette: reméli, hogy hamarosan befejeződik a találkozó abban a szellemben, amely tükrözi a két és fél évvel ezelőtt helsinki elfogadott elveket, hozzájárul a biztonság megszilárdításához. /taszsz, adn/

--

k 70. algiri csucskonferencia -2.

/ad: kk 59./

fm/fm-ju bs

a l g i r, 1978. február 2. /mti/

huari bumedien algériai elnök a csucstalálkozó megnyitó ülésén mondott beszédében rámutatott: az a tény, hogy algirban összeült az „elutasítási front országainak és a palesztinai ellenállásnak,, 2. csucssértekezlete, önmagában is „bizonyítja, hogy az arab nemzetben óriási lehetőségek rejlenek, amelyet hatékonyan kell kihasználni,,.

/ folyt. köv./

19.38/ju

- 67 -

2

kk 70. / algiri ... 1. folyt./-ju

keményen bírálta szadat egyiptomi elnököt, amiért „a közel-keleti konfliktusban érintett felek közül egyedül ő vete-medett arra, hogy közvetlen tárgyalásba bocsátkozzék a cipista ellenséggel, miközben a másik két fél - a palesztinai nép és a szíriai nép - visszautasította ezt a különutas politikát,,

„hol van hát a törvényesség, amelyről szadat beszél?-, tette fel a kérdést bumedien. - a palesztinai nép nem bízta meg szadatot azzal, hogy legyen prókátora, viszont elküldte képviselőjét erre a csúcstalálkozóra, mégpedig ugyanabban a minőségben, mint libia, a szadat-ellenes front egyik szilárd tagja.,

az algériai államfő megnyitó beszédében hangoztatta azt is, hogy a csúcstalálkozó „nem az egyiptomi nép vagy egyiptom ellen, hanem az egyiptomi kormánynak az arab konferenciák határozataitól elhajló politikája ellen irányul,,. /afp/

a taszsz algiri tudósítása szerint a csúcstalálkozó napirendjének egyik fő pontja az egyiptomi-izraeli különtárgyalások következtében az arab világban kialakult helyzet különböző vonatkozásainak megvitatása. a kétnapos tanácskozás homlokterében áll az arabközi szolidaritás megszilárdításának, a szadat elnök politikáját ellenző erők konszolidálásának, a palesztinai ellenállási mozgalom sorai erősítésének és sokoldalú támogatásának kérdése. /taszsz/

--

kk 71. etiópia

a-ku-ju ai bs

1978. február 2. /mti/

a d d i s z a b e b a

az etiópiai hadsereg egységei nagyszabású ellentámadásba kezdtek ogaden térségében azzal a céllal, hogy visszafoglalják a szomáliai csapatok által megszállt területeket -, közölték csütörtökön addisz abebában hivatalos források.

/ folyt. köv./

19.50/ju

- 68 -

R

kk 71. / etiópia ... folyt./-ju

a tájékoztatás szerint az etiópiai offenzíva eredményeképpen a hadászati fontosságú jijiga város felé vezető utvonal mentén több helységről kiverték a szomáliai csapatokat.

hivatalos addisz abebai források cáfolták, hogy a jijigától nem messze fekvő, ugyancsak hadászati fontosságú har-ar várost a szomáliaiak elfoglalták. az utóbbi két hétben a város körüli térségben heves harcok folytak. /afp/

n e w y o r k

az etióp ensz-küldöttség ügyvivő vezetője a világszervezet székhelyén a nemzetközi sajtó képviselőinek adott nyilatkozatában hazája nevében köszönetet mondott a szocialista államoknak és több, haladó politikát folytató országnak azért az önzetlen segítségért, amelyet az etiópiai forradalom megszilárdításához nyújtottak „a szükség óráiban,,. a diplomata többek között kijelentette: „etiópia, mint mindig, a jövőben is a saját emberi tartalékait veti be az ország függetlenségének és területi egységének védelmébe,,. /adn/

p á r i z s

etiópia párizsi nagykövetsége csütörtökön nyilatkozatot tett közzé, s ebben támadta az egyesült államok, nagy-britannia, franciaország, saud-arábia és irán vezetését az addisz abebai rendszerrel szembeni politikájáért. különösen azért, hogy támogatják „szomália fanatikus, területi terjeszkedésre törekvő, diktatórikus rezsimjét,, , valamint az eritreai szeparatista mozgalmakat és az etiópiai vezetés politikájával szemben ellenséges, illegális pártokat. /afp/

--

20.00/ju

- 69 -

R

kk. 72. szovjet - dél-jemeni - pohárköszöntők

ék/rj nt

m o s z k v a , 1978. február 2.

kis csaba, és pék miklós, az mti tudósítói jelentik:

a szovjet kormány csütörtökön ebédet adott ali nasszer mohammed hasszani, a jemeni népi demokratikus köztársaság miniszterelnöke tiszteletére. szovjet részről alekszej koszigin, andrej gromiko, kirill mazurov, dmitrij usztyinov, az szkp kb politikai bizottságának tagjai, valamint más személyiségek, jemeni részről pedig a dél-jemeni miniszterelnök kíséretének tagjai voltak jelen a baráti légkörben végbement ebéden. a két kormányfő pohárköszöntőt mondott.

a szovjetunió olyan rendezésért száll sikra a közel-keleten, amely figyelembe venné minden érdekelt ország igazságos jogait - jelentette ki a szovjet miniszterelnök, majd így folytatta -, nem csapjuk be az ajtót a genfi konferencia összehívása előtt sem. olyan alapon kívánjuk a békekonferencia munkájának felújítását, hogy az az átfogó rendezést biztosítsa, a palesztinai felszabadítási szervezet teljes jogú részvételével, ne pedig a különalkukhoz szolgáljon védőnyűl. mely meggyőződésünk, hogy a béke, az igazságosság és a haladás az arab keleten is győzedelmeskedik.,,

- a közel-keleti és az északkelet-afrikai tüzfészek felszámolása érdekében szigorúan be kell tartani a nemzetközi kapcsolatok olyan alapelveit, mint az államok szuverén egyenlősége, határaik sérthetatlensége és területi egysége, az erőszak alkalmazásáról való lemondás. mindenekelőtt pedig helyre kell állítani a népek jogait és tiszteletben kell tartani érdekeiket, amelyeket az agresszorok lábbal tiportak - mutatott rá alekszej koszigin.

az arab kelet felszabadító harcának történetéről szólva a szovjet kormányfő meleg szavakkal emlékezett gamal abdel nasszerra, a nemzeti-felszabadító mozgalom kiemelkedő személyiségére, aki nagy mértékben járult hozzá a népek nemzeti öntudatának megszilárdulásához.,, a közelmúltban emlékeztünk meg e nagy hazafi születésének 60. évfordulójáról. nasszertől mi sem állt távolabb, mint a kapituláció gondolata, kérelmelhetetlenül harcolt az agresszió ellen, kiválóan ismerte és nagyra értékelte az arab egység jelentőségét és a szocialista országokkal való együttműködés szerepét a függetlenségért és a nemzeti méltóságért, a szabadságért és a társadalmi haladásért folyó harcban.,- hangoztatta alekszej koszigin.

/folyt.köv./

19.58 rj

-70 -

R

kk. 72. / szovjet... 1. folyt./rj

- a szovjet emberek nagyra értékelik a demokratikus jemenben - nemzeti frontja vezetésével - végrehajtott politikai és társadalmi-gazdasági változások haladó jellegét. az elmúlt években nem keveset tettünk annak érdekében, hogy a szovjetunió és a jemeni népi demokratikus köztársaság együttműködése még gazdagabb, tartalmasabb és gyümölcsözőbb legyen. mindkét fél kész tovább haladni ezen az uton. az országaink közötti kölcsönös megértés és bizalom további erősítése, kapcsolataink magasabb színvonalra emelése megfelel mindkét nép érdekeinek, s a békét szolgálja a közel-keleten - hangsúlyozta végezetül a szovjet miniszterelnök.

a jemeni népi demokratikus köztársaság dolgozói nagyra értékelik a szovjetunióhoz fűződő barátságot, a szovjet nép önzetlen, őszinte támogatását, amelyet a nemzeti függetlenségért és a társadalmi haladásért küzdő dél-jemeni népnek nyújtanak -, jelentette ki ali mohammed hasszani.

a jemeni ndk miniszterelnöke a tárgyalásokról szólva a nézetek azonosságát emelte ki az időszerű nemzetközi kérdésekben. elismerő szavakkal szólt a szovjet békeprogram sikeréről, méltatta az imperialista és a cionista erők ellen harcoló arab népek támogatását zászlajára tűző szovjet közel-keleti politikát. rámutatott arra, hogy a térség békéje elképzelhetetlen az izraeli csapatoknak a megszállt arab területekről történő teljes és feltétel nélküli kivonása nélkül.

- a jemeni népi demokratikus köztársaság sikraszáll északkelet-afrika biztonságáért és jólétéért, minden erőfeszítésével azon lesz, hogy a térséget megóvják a feszültségtől és az imperialista beavatkozástól és az együttműködés, a kölcsönös előnyök, a békés egymás mellett élés virágzó színterévé tegyék - hangsúlyozta mohammed hasszani, rámutatva, hogy a vitás kérdéseket békés eszközökkel, a nemzeti szuverenitás és a független társadalmi fejlődés érdekeit figyelembe véve kell megoldani.

--

20.15 rj

-71 -

R

kk 74. honecker-corvalán

ko/ko-ju nt   b e r l i n , 1978. február 2. /mti/

erich honecker, az nszep kb főtitkára csütörtökön berlinben találkozott luis corvalánnal, a chilei kommunista párt főtitkárával, aki üdülésen tartózkodik a német demokratikus köztársaságban. megbeszélést folytattak a két testvérpárt tevékenységéről, kapcsolatainak továbbfejlesztéséről és a nemzetközi kommunista mozgalom időszerű kérdéseiről.

--

kk 75. usa-fegyvereladás, közel-kelet

ha-ju bs   w a s h i n g t o n , 1978. február 2. /mti/

washingtoni politikai körökben erős fenntartásokkal, izraeli részről bizonyos aggodalommal fogadták a carter-kormány újabb ígéreteit, hogy csökkenti a külföldi fegyvereladásokat.

a külügyminisztérium katonapolitikai főosztályának vezetője csütörtökön újságíróknak kijelentette, hogy az egyesült államok az idén „csak”, 8.6 milliárd dollár értékű fegyvert ad majd el - szemben az előző évi 11.2 milliárd dollár értékű hadianyaggal. az előirányzott csökkentés nem vonatkozik azonban sem a nato-ra, sem washington ázsiai és csendes óceáni szövetségeseire.

leslie gelb nem volt hajlandó felvilágosítással szolgálni arról, vajon mérséklék-e az izraelba irányuló amerikai fegyverszállításokat -, illetve eleget tesznek-e egyiptom és más arab országok hadianyag-igényeinek. szadat elnök, aki pénteken érkezik washingtonba, arra számít, hogy carter elnök végre hozzájárul harci gépek szállításához kairónak - még ha azok korszerűségben messze el is maradnak az izraeli légi-erő amerikai gépeitől. /heltai/

--

20.20/ju

- 72 -

R

kk. 73. szaljut - 6.

ki/rj nt   m o s z k v a , 1978. február 2.

kis csaba, az mti tudósítója jelenti:

az üzemanyag csütörtöki átszivattyúzása után pénteken kerül sor az oxidálószer átszivattyúzására a szaljut 6. tartályaiba a progressz teherszállító űrhajóról. a csütörtöki sikeres művelet után ez előreláthatólag kevesebb gonddal jár, de természetesen változatlanul nagy felelősséget jelent az űrhajósoknak és a földi irányítóknak egyaránt. még az örökké mosolygó fedélzeti mérnök, georgij grecko is komoly volt, amikor - a részletes utasításokkal a kezében - a földi központ parancsára eltávolította az utolsó biztosító kapcsolót és megnyomta a töltés kezdetére parancsot adó gombot.

az űrhajózás történetének első űrtankolása, a hajtóanyag áttöltése elsősorban éppen azért jelentett felelősséget és gondot, mert a szovjet űrtudomány elsőnek hajtott végre ilyen műveletet, mint viktor blagov, a repülés helyettes vezetője a földi irányítóközpontban elmondotta a szovjet televízióknak, tökéletes összhang volt a földi irányítók és az űrhajósok között, a műveletet rendkívüli gonddal készítették elő, s így teljes sikerrel oldották meg.

az előkészítés egyik legfontosabb szakasza a nitrogéngáz kiszivattyúzása volt az űrállomás hajtóanyag-tartályaiból. ez a gáz nyomja, sűríti a hajtóanyagot, ez az „adagolóberendezés”, egyik legfontosabb része - most azonban vissza kellett szivattyúzni saját tartályába, hogy helyet adjon az új üzemanyagnak. a gáz szivattyúzásához különleges, nagyteljesítményű és nagyfogyasztású villanymotorra volt szükség, ezt éppen nagy fogyasztása miatt általában csak rövid ideig lehetett üzemeltetni. így a gáz kiszivattyúzásához hat munkanap kellett - az üzemanyag áttöltéséhez viszont egyetlen munkanap egy része is elég volt.

--

20.35/juu

R

- 73 -

kk 76. brown

ha-ju bs   w a s h i n g t o n , 1978. február 2.

heltai andrás, az mti tudósítója jelenti:

harold brown amerikai hadügyminiszter csütörtökön a szovjetunió és a varsói szerződés „növekvő támadó erejével”, próbálta indokolni az amerikai katonai kiadások gyors növekedését, s ugyanakkor haladásról számolt be a salt-tárgyalásokon.

a képviselőház hadügyi bizottságában brown hadügyminiszter kijelentette, hogy az egyesült államok és a szovjetunió hadászati erői „lényegében egyensúlyban vannak”, de a nato és a varsói szerződés közötti erőviszony Európában „komoly aggodalomra”, ad okot washingtonnak és szövetségeseinek. a pentagon összesen 126 milliárd dollár katonai kiadást javasol a következő pénzügyi évre - három és fél százalékkal többet, mint a folyó évben. a békeidőben rekordösszegű katonai költségvetés, mint brown is hangsúlyozta, elsősorban az európai nato-erők fejlesztését célozza. a hadügyminiszter megismételte a gyakori washingtoni propaganda-szólamot, hogy a varsói szerződés „képes nyugat-európa elleni nagyszabású támadásra”, s ilyen eshetőséggel számolva kell gyorsuló ütemben fegyverkezni mind az egyesült államoknak, mind szövetségeseink.

a pentagon vezetője realisabb hangot ütött meg, amikor a továbbiakban rámutatott: az egyesült államok és a szovjetunió hadászati erőviszonyai lényegében kiegyensúlyozottak. a carter-kormány „az egyenlőségen alapuló és ellenőrizhető”, fegyverzetellenőrzési és leszerelési megállapodásokra törekszik.

brown ugyanakkor elmondotta, hogy az egyesült államok folytatja új hadászati fegyverei, köztük az mx-típusú interkontinentális rakéta, az új nukleáris meghajtású, rakétával felszerelt tengeralattjárók kifejlesztését és „valamelyes mértékben”, rendszeresíti a szárnyasrakétákat is. az utóbbi új hadászati fegyver a salt-tárgyalások egyik nyitott kérdése. az amerikai hadügyminiszter nem tett említést a neutron-fegyverről, amelynek gyártását, nyugat-európai elhelyezését a pentagon tervezi. a fehér ház - részben a nyugat-európai közvélemény ellenállására való tekintettel - mindaddig nem döntött a neutronfegyver kérdésében.

/ folyt. köv. /

20.35/ju

- 74 -

72

kk 76. / brown.... 1. folyt./-ju

harold brown egyébként beszédében /aligha szándékosan/ hasonlóan fogalmazott, mint a neutronfegyver ellenzői: mind a hadászati, mind a harcászati nukleáris fegyverek alkalmazása bármelyik nagyhatalom részéről „azzal a súlyos kockázattal jár, hogy a konfliktus általános nukleáris háborúvá fajul”, - mondotta.

amint a katonai költségvetés vitájának már az első napja is mutatta: a törvényhozásban, sőt, a kormányon belül is jelentősen eltérnek a nézetek a pentagon terveit illetően. a kormány egyes ágazatai, mint a fegyverzetellenőrzési és leszerelési, valamint a szövetségi igazgatási és költségvetési hivatal a katonai kiadások csökkentését javasolják. hasonlóan vélekedik a törvényhozók egy /viszonylag nem nagy/ része is. ennek ellenére nem várható, hogy a költségvetési javaslatot döntő mértékben módosítsanak, legfeljebb bizonyos erőforrások átcsoportosítása, belső takarékosági intézkedések várhatók.

--

kk 78. ciprus-2.

/lásd. kk 55-ös hírünk/

ku/bm-ju bs   a n k a r a , 1978. február 2. /mti/

mumtaz soysal professzor, törökország legfőbb alkotmányjogi szakértője ciprusi utazását egyelőre ismeretlen okok miatt az utolsó pillanatban el kellett halasztani. ankarai hivatalos közlés szerint a professzor és a török külügyminisztérium egy osztályvezetője repülőgépen elindult a szigetország felé, de gépük ott nem szállt le. ezt követően jelentették be, hogy a látogatást későbbre halasztják. /reuter/

--

20.42/ju

- 75 -

R

kk. 77. portugália - soares -beszéd /lásd: kk. 9-es hírünk/

csr/dm/rj bs

L i s s z a b o n , 1978. február 2./mti/

mario soares portugál miniszterelnök csütörtökön bemutatta új kabinetjét a nemzetgyűlésnek és előterjesztette a kormányprogramot. a háromszáz oldalas dokumentumot szétosztották a képviselőknek. négynapos vita után a jövőhéten szavaznak róla a képviselők, s mivel az új kabinetnek 12 mandátumos többsége van, a kormányprogram elfogadása biztosra vehető.

parlamenti beszédében soares miniszterelnök a fő hangsúlyt az ország rendkívül nehéz gazdasági körülményeire helyezte. szocialistákból és konzervatívokból álló kormányának elsőrendű feladatát a szigorú takarékosági intézkedések végrehajtásában jelölte meg. a portugál gazdaság helyreállítása szempontjából kulcsfontosságúnak nevezte a nemzetközi valuta alappal 800 millió dollár külföldi kölcsön folyósításáról kezdett tárgyalásokat. kijelentette, hogy a „szocialista ideálok”, /értsd: a szociáldemokrata eszmék/ a gazdasági helyreállításhoz képest másodlagosak „a portugál demokrácia megmentése szempontjából,,.

soares hangsúlyozta, a kormányalakítási tárgyalások során az összes pártok egyetértettek abban, hogy a fizetési mérleg tavalyi 1,2 milliárd dolláros deficitjének ellensúlyozására szigorú intézkedéseket kell hozni. „társadalmi békére van szükségünk,, - mondotta -, mert „egyenetlenség és lappangó feszültség van az országban, s ez erőszak-hullámként robbanhat,,. a miniszterelnök a bírálatot jogosnak mondotta, de visszautasította, alaptalannak és felelőtlennek minősítette az előző kormánya ellen emelt korrupciós vádat. arra sürgette az ország dolgozóit, hogy értsék meg portugália súlyos gazdasági nehézségeit és mérsékeljék bérköveteléseiket, nehogy fokozódjék az infláció és a munkanélküliség. /upi/

--

20.50 rj

-76 -

R

kk. 79. pfsz

fm/rj bs

k a i ró, 1978. február 2./mti/

a palesztinai felszabadítási szervezet hivatalosan kérte az arab ligát, hogy tekintettel a palesztinai néppel és a pfsz-szel szemben ellenséges amerikai magatartásra - tagországai vizsgálják felül az egyesült államokkal fenntartott kapcsolataikat.

szaid kamal, a pfsz politikai osztályának helyettes vezetője csütörtöki kairói sajtóértekezletén bejelentette: a szervezet azaz a kérelemmel fordult az arab ligához, hogy tüzze március 27.-i külügyminiszteri szintű tanácskozásának napirendjére „az amerikai-arab kapcsolatok átértékelésének,, kérdését.

hangoztatta, az egyesült államok „még nagy árat fog fizetni,, azért, hogy ellenzi a palesztinaiak nemzeti jogait, és semmibe veszi az önálló és független állam alapításához való jogukat. „Lan-kadatlanul és minden eszközzel folytatjuk a harcot azért, hogy nemzeti földünkön megteremthessük független államunkat,, - fűzte hozzá .

a politikus párnuzamot vont a palesztinaiak jelenlegi és vietnám egykori harca között. kijelentette, az egyesült államok szemlátomást semmit sem tanult vietnami tapasztalataiból. a palesztinaiakkal szemben ugyanazt a destruktív, kalandor-politikát folytatja, mint egykor vietnám ellen, súlyosbítva az amerikai-palesztinai ellentétet. „ebben a konfrontációban a palesztinai mozgalom elveszithet még több forradalmárt, akik életüket áldozzák népük jogainak védelméért -, mondotta kamal. - az egyesült államoknak azonban több vesztenivalója van hadászati és gazdasági téren egyaránt,,.

/afp, dpa/

--

21.05 rj

-77 -

R

kk. 80. rhodesia / lásd. kk. 27-es hírünket/

csr/dm/rj bs

1978. február 2.

L o n d o n

David Owen brit külügyminiszter csütörtökön beszámolt az alsóházban a rhodesia jövőjéről tartott háromnapos máltai tárgyalásokról. a felek nem mutatnak kellő mértékben hajlandóságot a kompromisszumra, ezért sajnálatos módon elkerülhetetlennek látszik a rhodesiai fegyveres harc folytatódása, mondotta. a brit külügyminiszter szerint a máltai megbeszélések középpontjában az afrikai többségi kormányzatra való áttéréshez szükséges katonai és egyéb intézkedések álltak. Owen azt állította, hogy a korábbiakhoz képest sokkal nagyobb megértés alakult ki egymás álláspontját illetően, és megállapodtak a tárgyalások folytatásában. haladásnak nevezte, hogy Smith, a rhodesiai fehér telepes kormány elnöke elfogadta az „egy ember, egy szavazat” elvét. a brit kormány – mondotta a külügyminiszter – a nyilvánvaló nehézségek ellenére folytatja a tárgyalásokat az összes felekkel, a rendezést szolgáló angol-amerikai kezdeményezés keretében. /upi/

Joshua Nkomo, a zimbabwe hazafias front egyik vezetője, aki máltáról hazatérve megszakította útját Londonban, csütörtöki sajtóértekezletén „nagyon hasznosnak” minősítette a máltai tárgyalásokat. kijelentette, hogy nincs jelentőségük a „belső rendezésről”, Salisburyban folytatott tárgyalásoknak, amelyeken Muzorewa püspök és más „mérésékelt”, afrikai vezetők vesznek részt Smith miniszterelnökkel. /upi/

Andrew Young, az egyesült államok állandó ENSZ-képviselője, aki résztvevett a máltai tárgyalásokon, csütörtökön vallettából Londonba utazott. /upi/

S a l i s b u r y

Salisburyban a rhodesiai „belső rendezéssel”, foglalkozó, két hónapja tartó tanácskozás csütörtöki ülésén ndabaningi Sithole lekösz, az afrikai nemzeti tanács nevében kompromisszumos formulát terjesztett elő a fehér képviselők megválasztásának módszerére. egyórás tanácskozás után a konferenciát keddig elnapolták, hogy a küldöttek fontolóra vehessék az új javaslatot.

a Muzorewa püspök irányítása alatt álló egységes afrikai nemzeti tanács szóvivője csütörtökön azzal vádolta az értekezleten résztvevő másik két afrikai politikust, Sitholét és Jeremia Chiraut, a ZUPO vezetőjét, hogy titkos paktumot kötöttek, amely az egyesült afrikai nemzeti tanács ellen irányul. megbízható rhodesiai és brit forrásra hivatkozott. /ap, upi, reuter/

/folyt.köv./

21.18 rj

-78 -

RJ

kk. 80. / rhodesia... 1. folyt./rj

szigoruan csak a szerkesztőségek tájékoztatására!

Lusaka, Salisbury

Joshua Nkomohoz, a ZUPU vezetőjéhez közelálló Lusakai forrásból jelentették csütörtökön: a ZUPU 2000 partizánja – akiket Szovjet és Kubai katonák képeztek ki – harcol jelenleg Rhodéziában. a partizánokat novemberben Szovjet helikopterekről dobták le, hogy nagyszabású offenzívát indítsanak a Smith-rezsim ellen. Angolában, Kubában, vagy a Szovjetunióban képezték ki őket. Kuba és a Szovjetunió a nagyarányú támadás előkészítése érdekében megerősítette a ZUPU táboraiban jelenlévő katonai állományát. az idézett forrás szerint jelenleg 3000 partizán kap kiképzést a Szovjetunióban, Kubában, Angolában és Nigériában.

a Smith-kormány csütörtökön nyilvánvaló koholmánynak minősítette a 2000 partizán Rhodéziai jelenlétére vonatkozó információt. a kormány szóvivője kijelentette: csupán arról van tudomása, hogy a Kubaiak által Angolában kiképzett „terroristákat”, a közelmúltban Zambiába szállítottak. /afp/

--

kk. 81. Skylab

ht/ai/rj bs

Washington, 1978. február 2./mti/

az amerikai országos űrhajózási hivatal /NASA/ szóvivőjének hivatalos bejelentése szerint a Skylab amerikai űrállomás fokozatosan veszít magasságából. nem lehet kizárni, hogy a földre csapódhat, előre meg nem határozható helyen.

az amerikai űrállomást 1973-ban vezérelték pályájára. először azt tervezték, hogy űrhajóval odaszállított hajtómű segítségével 1980 végén magasabb pályára irányítják, ahol még száz évig keringhet. a másik elképzelés szerint fékezéssel az atmoszférába juttatják volna, hogy ott megsemmisüljön és darabjai a tengerbe hulljanak.

most a NASA szóvivője közölte, hogy a múlt év végén kapott pályamérési adatok szerint a Skylab a tervezettnél sokkal gyorsabban süllyed. így – a sűrűn lakott területek megvédése érdekében megkísérik, hogy meredek pályán az atmoszférába juttassák és maradványai az indiai, vagy a csendes óceánba hulljanak. /taszsz/

--

21.25 rj

-79 -

12

M.T.I.

Szerkeszti a **Külpolitikai Szerkesztőség**
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.019/v

Külföldi hírek

p é n t e k .

kk 1. várható események a nap folyamán

et/ny nt

1978 február 3. péntek /mti/

moszkva:	ali nasszer mohammed dél-jemeni kormányfő
berlin:	a norvég kp küldöttségének látogatása
algir:	arab csucstalálkozó
washington:	szadat egyiptomi elnök érkezése
kairo:	egyiptomi-izraeli tárgyalások -fejlemények
párizs:	brandt- mitterrand találkozó
new york:	ponomarjov látogatása az usa-ban
katmandu:	teng hsziao-ping kínai miniszterelnökhelyettes
roma:	olasz kormányválság - vita a dc-ben
bonn:	leber lemondása - fejlemények
	mobutu zaire-i elnök látogatása
delhi:	reza pahlavi iráni sah hivatalos látogatása
peking:	tahomi egyiptomi miniszterelnökhelyettes

-.-

-1-

7.05/ny.él